

Prostorová analýza kriminality a personálního řízení činnosti Policie ČR ve Zlínském kraji

Jakub KALINEC

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jakub Kalinec**
Osobní číslo: **M11294**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Prostorová analýza kriminality a personálního řízení
činnosti Policie ČR ve Zlínském kraji**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se oblasti kriminality, trestné činnosti a personálního řízení činnosti policejních složek.

II. Praktická část

- Analyzujte statistické ukazatele kriminality na území Zlínského kraje.
- Vyhodnoťte personální zajištění činnosti policie na území Zlínského kraje, včetně jeho ekonomických aspektů.
- V závislosti na zjištěných skutečnostech zhodnoťte hlavní problémy v oblasti zajištění činnosti policie ve Zlínském kraji a navrhněte možnosti zdokonalení současného stavu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

ARMSTRONG, Michael. Řízení lidských zdrojů: Nejnovější trendy a postupy. 1. české vyd. Praha: Grada, 2007, 788 s. ISBN 978-80-247-1407-3.
EVANS, Karen. Crime prevention: A critical introduction. 1. vyd. London: Sage Publications, 2011, 224 s. ISBN 978-1-84787-067-4.
MADLIAK, Jozef. Prevencia kriminality. 1. vyd. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažerstva, 2009, 224 s. ISBN 978-80-89282-26-4.
SVATOŠ, Roman. Kriminologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.
TOMÁŠEK, Jan. Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 214 s. ISBN 978-80-247-2982-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavel Grebeníček**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: **17. února 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 17. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 07/05/2014

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku kriminality a řízení policejních činností v prostoru území Zlínského kraje. Především se zabývá strukturou trestné činnosti, jejím vývojem, úrovní objasněnosti a mírou dopadů na obyvatelstvo a území kraje. V práci je dále analyzována problematika lidských zdrojů a řízení činnosti policie ve Zlínském kraji, včetně jeho ekonomických aspektů. Výstupem práce je definování hlavních problémů v oblasti řízení a zajištění činnosti policie ve Zlínském kraji, a předložení návrhů projektů, jejichž realizace by mohla vést ke zlepšení analyzované situace, prohloubení spolupráce mezi subjekty veřejné správy a policií, a ke zmírnění dopadů trestné činnosti na obyvatelstvo a území kraje.

Klíčová slova:

Policie České republiky, Zlínský kraj, kriminalita, trestný čin, řízení činnosti

ABSTRACT

This theses is focused on the issues of crime control and police activities in the area of the Zlin Region. Mainly deals with the structure of crime, its progression, the level of its detection and its impact on the population and on the area of the Zlin Region. There is also analysed the issue of human resource and management activities of the police in the Zlin Region in this theses, including its economic aspects. The result of this theses is to define the main problems in the management and ensure of police activities in the Zlin Region, and submission of project proposals whose implementation could lead to improvement of the situation, to deepen a cooperation between public administration and the Police of the Czech Republic, and to alleviate the crime impact on the population and on the area of the Zlin Region.

Keywords:

Police of the Czech Republic, Zlin Region, Criminality, Offence, Management activities

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu bakalářské práce Ing. Pavlu Grebeníčkoví za odborné vedení práce, cenné rady a připomínky, a také za čas, který mi věnoval. Rovněž bych rád poděkoval řediteli Krajského ředitelství policie Zlínského kraje plk. Ing. Bedřichu Koutnému za poskytnutí cenných informací a dat potřebných pro zpracování této práce.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 KRIMINALITA A TRESTNÝ ČIN	13
1.1 DEFINICE A POJETÍ KRIMINALITY	13
1.2 POJEM TRESTNÝ ČIN	14
1.2.1 Znaky trestného činu	14
2 KVANTIFIKACE KRIMINALITY	15
2.1 REGISTROVANÁ A LATENTNÍ KRIMINALITA	15
2.2 ZÁKLADNÍ UKAZATELE TRESTNÉ ČINNOSTI	16
2.2.1 Stav kriminality	16
2.2.2 Intenzita kriminality	16
2.2.3 Dynamika kriminality	17
2.2.4 Objasněnost kriminality	17
3 KLASIFIKACE KRIMINALITY	18
3.1 CHARAKTERISTIKA TRESTNÉ ČINNOSTI TVOŘÍCÍ OBECNOU KRIMINALITU.....	18
3.1.1 Násilná kriminalita	18
3.1.2 Majetková kriminalita	19
3.1.3 Mravnostní kriminalita.....	20
3.1.4 Ostatní kriminalita.....	21
3.2 CHARAKTERISTIKA TRESTNÉ ČINNOSTI DOTVÁŘEJÍCÍ CELKOVOU KRIMINALITU	22
3.2.1 Zbývající kriminalita	22
3.2.2 Hospodářská kriminalita	22
4 LIDSKÉ ZDROJE A PERSONÁLNÍ PRÁCE	25
4.1 ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ A JEHO ÚKOLY	25
4.2 VÝKON PERSONÁLNÍ PRÁCE	25
4.2.1 Profese personalisty	26
4.2.2 Personální útvar	26
5 VYBRANÉ PERSONÁLNÍ ČINNOSTI	28
5.1 ODMĚŇOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	28
5.1.1 Odměna za práci.....	29
5.1.2 Peněžní formy odměny za práci	29
5.1.3 Zaměstnanecké výhody	29
5.1.4 Odměňování příslušníků bezpečnostních složek	30
5.2 VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ	30
5.2.1 Vzdělávání pracovníků v organizaci	31
5.2.2 Další oblasti rozvoje pracovníků v organizaci	31
5.2.3 Vzdělávání a rozvoj příslušníků bezpečnostních složek.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
6 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	34
6.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA KŘP ZLÍNSKÉHO KRAJE	35
6.1.1 Oddělení pro vnější službu.....	35

6.1.2	Oddělení služby kriminální policie a vyšetřování.....	35
6.1.3	Ekonomické oddělení.....	35
6.1.4	Kancelář ředitele krajského ředitelství.....	36
6.2	PERSONÁLNÍ ODBOR KŘP ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	36
7	ANALÝZA KRIMINALITY VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	37
7.1	VYBRANÉ UKAZATELE KRIMINALITY	38
7.1.1	Stav kriminality	38
7.1.2	Objasněnost kriminality	39
7.1.3	Intenzita kriminality	40
7.1.4	Vývoj celkové kriminality.....	41
7.2	CELKOVÉ ŠKODY ZPŮSOBENÉ KRIMINALITOU.....	42
8	ANALÝZA KRIMINALITY V ÚO KŘP ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	43
8.1	ANALÝZA KRIMINALITY V ÚO KROMĚŘÍŽ	43
8.1.1	Stav a objasněnost kriminality	44
8.1.2	Intenzita kriminality	44
8.1.3	Vývoj celkové kriminality.....	45
8.1.4	Celkové škody podle jednotlivých druhů kriminality.....	46
8.2	ANALÝZA KRIMINALITY V ÚO UHERSKÉ HRADIŠTĚ	47
8.2.1	Stav a objasněnost kriminality	48
8.2.2	Intenzita kriminality	48
8.2.3	Vývoj celkové kriminality.....	49
8.2.4	Celkové škody podle jednotlivých druhů kriminality.....	50
8.3	ANALÝZA KRIMINALITY V ÚO VSETÍN.....	51
8.3.1	Stav a objasněnost kriminality	52
8.3.2	Intenzita kriminality	52
8.3.3	Vývoj celkové kriminality.....	53
8.3.4	Celkové škody podle jednotlivých druhů kriminality.....	54
8.4	ANALÝZA KRIMINALITY V ÚO ZLÍN.....	54
8.4.1	Stav a objasněnost kriminality	56
8.4.2	Intenzita kriminality	56
8.4.3	Vývoj celkové kriminality.....	57
8.4.4	Celkové škody způsobené kriminalitou	58
9	PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTI POLICIE VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	59
9.1	LIDSKÉ ZDROJE V POLICII ČESKÉ REPUBLIKY	59
9.2	PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTI POLICIE VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	60
9.2.1	Vývoj personálního stavu policistů ve služebním poměru	60
9.2.2	Vývoj personálního stavu občanských zaměstnanců policie	61
9.2.3	Vývoj personálního stavu policistů ve služebním poměru v ÚO.....	61
9.2.4	Vývoj personálního stavu občanských zaměstnanců policie v ÚO	62
10	EKONOMICKÉ ASPEKTY ŘÍZENÍ ČINNOSTI POLICIE VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	64
10.1	VÝDAJE SPOJENÉ S PERSONÁLNÍM ŘÍZENÍM ČINNOSTI POLICIE	64
10.2	VYBRANÉ VÝDAJE SPOJENÉ SE ZAJIŠTĚNÍM ČINNOSTI POLICIE.....	65
10.2.1	Výdaje vynaložené na provoz objektů KŘP Zlínského kraje	65

10.2.2	Výdaje vynaložené na materiálně-technické zabezpečení	66
10.2.3	Výdaje vynaložené na provoz automobilního oddělení	66
10.3	CELKOVÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	67
11	SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZÁVĚRŮ PROVEDENÝCH ANALÝZ.....	68
11.1	VYHODNOCENÍ ANALÝZY KRIMINALITY	68
11.1.1	Vyhodnocení analýzy kriminality v ÚO Kroměříž	68
11.1.2	Vyhodnocení analýzy kriminality v ÚO Uherské Hradiště	69
11.1.3	Příhraniční kriminalita jako lokální problém okresu	70
11.1.4	Vyhodnocení analýzy kriminality v ÚO Vsetín	71
11.1.5	Vyhodnocení analýzy kriminality v ÚO Zlín.....	72
11.2	VYHODNOCENÍ ANALÝZY PERSONÁLNÍHO STAVU POLICIE	72
11.3	SOUVISLOST KRIMINALITY, PERSONÁLNÍHO STAVU A EKONOMICKÝCH ASPEKTŮ.....	73
11.4	SOUHRN HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ	74
12	NÁVRHY VEDOUcí KE ZLEPŠENí STAVU KRIMINALITY A PERSONÁLNíHO ZAJIŠTĚNí ČINNOSTI POLICIE.....	76
12.1	PROJEKT NAVÝŠENí PERSONÁLNíHO STAVU POLICISTŮ V ÚO VSETÍN	76
12.1.1	Název a cíl projektu	76
12.1.2	Popis projektu.....	76
12.1.3	Přínos projektu	76
12.1.4	Dílčí fáze projektu.....	77
12.1.5	System hodnocení úspěšnosti projektu	77
12.1.6	Rizika projektu	77
12.1.7	Zdroje financování a časová náročnost.....	78
12.2	PROJEKT VYTVOŘENí PRACOVNíCH MíST ASISTENTŮ PREVENCE KRIMINALITY	78
12.2.1	Název a cíl projektu	78
12.2.2	Popis projektu.....	78
12.2.3	Přínos projektu	79
12.2.4	Dílčí fáze projektu.....	79
12.2.5	System hodnocení úspěšnosti projektu	80
12.2.6	Rizika projektu	80
12.2.7	Zdroje financování projektu a časová náročnost.....	80
12.3	PROJEKT ZEFEKTIVNĚNí ZAJIŠTĚNí POLICEJNíCH ČINNOSTí V OBCI STRÁNí	80
12.3.1	Název a cíl projektu	81
12.3.2	Popis projektu.....	81
12.3.3	Přínos projektu	81
12.3.4	Dílčí fáze projektu.....	82
12.3.5	System hodnocení úspěšnosti projektu	82
12.3.6	Rizika projektu	82
12.3.7	Zdroje financování projektu a časová náročnost.....	82
	ZÁVĚR	83
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	85
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	89
	SEZNAM OBRÁZKŮ	90
	SEZNAM TABULEK.....	91

ÚVOD

Kriminalita, coby forma protiprávního jednání, a důsledky, které jsou jejím pácháním vyvolávány, jsou označovány za jeden z nejzávažnějších jevů, které se v lidské společnosti mohou vyskytnout, a negativně tak ovlivnit její vývoj. Zajištění bezpečnosti občanů, jejich práv, svobod a majetku, je veřejným úkolem, přičemž na veřejnou správu jsou v této oblasti kladeny nemalé nároky. Jakékoliv realizované změny, jimiž by mohlo být naplňování tohoto veřejného úkolu omezeno, jsou proto společností vnímány značně negativně.

K podobné situaci došlo v poměrně nedávné době, a to v souvislosti se zavedením úsporných opatření v Policii České republiky, tedy instituci, které je zajišťování veřejného pořádku svěřeno. Tato úsporná opatření, která spočívala například v omezení některých služeb, jejichž výkon není Policii České republiky přímo uložen zákonem, nebo v omezení některých investic, a která se dotkla celého policejního sboru, ovlivnila také organizaci zajištění policejní činnosti ve Zlínském kraji, a s obavou o zvýšení dopadů trestné činnosti na obyvatelstvo a území regionu byla široce medializována. Především tento fakt, ale také dlouhodobý zájem o danou problematiku, podnítily autora k vytvoření této práce.

Primárním cílem práce je zpracovat komplexní analýzu kriminality na území Zlínského kraje a jeho jednotlivých okresů, analyzovat její vývoj, úroveň jejích dopadů na území a obyvatelstvo regionu, klasifikovat faktory, kterými by trestná činnost v regionu mohla být ovlivněna, a na základě zjištěných výsledků vyhodnotit bezpečnost regionu.

Sekundárním cílem práce je analyzovat organizační a personální řízení činnosti Policie České republiky ve Zlínském kraji. Především pak analyzovat organizaci řízení policejních složek v regionu, klasifikovat lidské zdroje, kterými je zde výkon policejních činností zabezpečován, analyzovat jejich personální stav a ekonomické aspekty, které jsou s řízením činnosti policie v regionu spojeny. V práci je rovněž hledána souvislost mezi stavem kriminality, počtem policistů a objemem finančních prostředků vynaložených na zajištění činnosti policie v regionu.

Výstupem práce je, v závislosti na výsledcích provedených analýz, definování hlavních problémů, které jsou s řízením a zajištěním činnosti policie ve Zlínském kraji spojeny, a které mohou negativně ovlivňovat úroveň trestné činnosti v regionu. Autorem práce jsou potom předloženy návrhy opatření, jejichž realizace by mohla vést k eliminaci těchto problémů a ke zlepšení úrovně bezpečnosti v kraji.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KRIMINALITA A TRESTNÝ ČIN

1.1 Definice a pojetí kriminality

Při objasňování pojmu kriminality se různí autoři zpravidla shodují v tvrzení, že se jedná o takové projevy chování, které jsou společensky nežádoucí a negativně se odrážejí na společenském vývoji. (Dianiška a kol., 2009, s. 41; Svatoš, 2012, s. 26) Zoubková potom trestnou činnost přímo označuje za vůbec nejzávažnější jev, který v současné společnosti může nastat, nastává a také se neustále vyvíjí. (2011, s. 80)

Kriminalita je ve svém nejzákladnějším pojetí chápána jako souhrn všech forem chování, které jsou zákonem vymezeny jako trestné činy, a jsou trestním právem sankcionovány. Toto tvrzení je všeobecně považováno za tzv. „legální definici kriminality“, přičemž za základní přednost tohoto pojetí je považována jednoznačnost a určitost. (Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 21; Tomášek, 2010, s. 11)

Řada autorů však zdůrazňuje, že legální pojetí kriminality není dostatečné, neboť se odvíjí vždy pouze od platného právního řádu, který se postupem doby mění. To ve svém díle zdůrazňují také Novotný a Zapletal (2008, s. 20-21), když připomínají změny v československém trestním právu po roce 1989, kdy řada trestných činů byla z tohoto vyňata. Ke změnám však dochází i v současné době, kdy jsou za trestné činy nově definovány také další formy chování, například ty, které se řadí do oblasti kybernetické kriminality.

Z důvodu postupných změn v právních normách, ale také vzhledem k tomu, že vedle trestných činů existuje řada jiných, morálně nepřijatelných forem chování, vznikla navíc tzv. „sociologická definice kriminality“. Tato za trestnou činnost označuje ty sociálně nežádoucí jevy, které sice nejsou právně sankcionovány, ale s kriminalitou jsou značně propojeny, předcházejí jí a tuto doprovázejí. (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 1) Některými autory je však tomuto pojetí kriminality vytýkána značná neurčitost a problematičnost. (Holcr, 2009, s. 10; Svatoš, 2012, s. 25)

Z uvedených poznatků lze zjistit, že pro komplexní objasnění pojmu kriminality je nutno hledat jakýsi kompromis – tedy zabývat se jak legální, tak sociologickou definicí trestné činnosti. V takovém případě totiž lze na trestnou činnost nahlížet nejenom jako na souhrn trestných činů za určité období, ale také ji lze zkoumat jako sociální jev, hledat její původce a příčiny. Jinými slovy, na kriminalitu lze - při vytvoření souladu mezi oběma definice-

mi – nahlížet z kvantitativního i kvalitativního hlediska. (Madliak, 2009, s. 6; Tomášek, 2010, s. 17)

1.2 Pojem trestný čin

Vychází-li pojetí kriminality z její legální definice, pracuje s těmi formami lidského jednání, které jsou označovány za trestné činy. Definice trestného činu je zakotvena v trestním zákoníku, který stanovuje, že: „Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný, a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.“ (ČESKO, 2009) Při posuzování trestných činů se klade důraz na to, aby byly naplněny všechny jeho znaky. (Novotný et al., 2010, s. 110)

1.2.1 Znaky trestného činu

Prvním znakem trestného činu je protiprávnost trestného činu, která je považována za stěžejní podmínku. Každý trestný čin totiž musí být v rozporu s právním řádem, avšak mohou nastat i případy, kdy přestože jsou u posuzovaného chování naplněny oba zbývající znaky, nakonec čin za trestný být uznán nemusí. Tato situace nastává zpravidla v případě nutné obrany nebo krajní nouze, což jsou okolnosti, které protiprávnost vylučují. (Novotný et al., 2010, s. 111)

Druhým znakem trestného činu je jeho skutková podstata, která charakterizuje objekt trestného činu (právní hodnoty a vztahy, proti kterým je čin směřován) a jeho objektivní stránku (jednání pachatele a následek, který je jím vyvolán). Dále charakterizuje subjekt trestného činu, kterým je samotný pachatel, a pak také jeho subjektivní stránku, která je charakterizována jako projev pachatelovy vůle. (Novotný et al., 2010, s. 115-117)

Posledním znakem trestného činu jsou požadavky na osobu pachatele, kdy platí, že trestného činu se může dopustit pouze ta osoba, která je trestně odpovědná. Podmínky trestní odpovědnosti jsou upraveny trestním zákoníkem. Pachatelem se podle tohoto předpisu může stát pouze fyzická osoba, která je starší patnácti let a je příčetná, v případě mladistvých pachatelů navíc dostatečně rozumově a trestně vyspělá. (ČESKO, 2009)

2 KVANTIFIKACE KRIMINALITY

Jednotlivé druhy kriminality se v čase vyvíjejí, množství trestných činů v jejich různých kategoriích se postupně mění, a mění se také jejich lokalizace a závažnost. S vývojem trestné činnosti dochází zároveň ke změnám v efektivnosti jejího objasňování a ke změnám v bezpečnostní situaci na území, v němž je tato činnost páchána. Aby mohla být kriminalita sledována, a rovněž aby mohlo docházet k jejímu průběžnému porovnávání a vyhodnocování, je třeba věnovat se vedle druhové skladby také dalším oblastem, které kriminalitu pomáhají kvantifikovat. Jedná se o ukazatele, které vycházejí především z jejího legálního pojetí. (Holcr, 2009, s. 49; Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 46-47)

2.1 Registrovaná a latentní kriminalita

Aby nedocházelo ke zkreslení výsledků, a tedy aby trestná činnost nebyla chybně kvantifikována, je vedle úplné obeznamnosti se s typem využívaných dat a metodikou zpracování statistik nutná také znalost rozdílů mezi kriminalitou skutečnou, registrovanou a latentní. V oficiálních statistikách jsou totiž zahrnuty pouze údaje spojené s registrovanou trestnou činností – tj. takovou, o které se orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství a soudy) dozvěděly, nebo ji samy odhalily. (Tomášek, 2010, s. 72-73; Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 47-50) Registrovanou kriminalitu pak ve svém díle vhodně definují Kuchta, a Válková (2005, s. 125), kteří tvrdí, že se jedná o takový druh trestné činnosti, která „byla oznámena obětí nebo jinou osobou či institucí, případně byla zjištěna vlastní činností policie, a zároveň došlo k jejímu zaevidování“.

Registrovaná kriminalita však představuje jen určitou část skutečné trestné činnosti, což v jedné ze svých odborných studií připomíná také MacDonald (2002), když mluví o „temném čísle kriminality“, které vysvětluje jako rozdíl mezi skutky registrovanými a skutky skutečně spáchanými. Připomíná, že právě tyto neevidované trestné činy, které zůstaly orgánům činným v trestním řízení skryty, pak vytváří onu zbývající, latentní část skutečné kriminality. Latentnost kriminality navíc jmenovaný autor považuje za jeden z největších problémů při zpracovávání analýz trestné činnosti. S tímto tvrzením souhlasí i Kuchta a Válková (2005, s. 128), kteří problematiku doplňují o poznatek, že na základě vývoje registrované kriminality nelze jednoznačně usuzovat o vývoji kriminality latentní, a tedy že měření a porovnávání skutečné kriminality je tímto značně omezeno.

2.2 Základní ukazatele trestné činnosti

Mezi ukazatele, které jsou při kvantifikaci a vyhodnocování trestné činnosti nejčastěji využívány, se řadí ukazatel stavu, resp. rozsahu kriminality, ukazatel úrovně, resp. intenzity kriminality, ukazatel dynamiky kriminality a ukazatel objasněnosti kriminality.

2.2.1 Stav kriminality

Ukazatel stavu neboli rozsahu kriminality vyjadřuje, kolik trestných činů bylo spácháno a zjištěno na určitém území (např. na území státu, samosprávného územního celku nebo v katastru obce), a v určitém časovém období (zpravidla v určitém měsíci nebo roce). Ukazatel stavu kriminality, který je vždy vyjadřován v absolutních číslech, je při kvantifikaci trestné činnosti využíván nejčastěji, přestože jeho vypovídací hodnota je poměrně nízká, na čemž se shoduje většina autorů. (Holcr, 2009, s. 49-50; Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 123; Tomášek, 2010, s. 61-62)

Tato nízká úroveň se odvíjí především od nemožnosti srovnávat, což je dáno rozdílností demografických vlivů, především pak nerovnými počty obyvatel nejenom na úrovni mezinárodní, ale také na úrovni vnitrostátní, např. v jednotlivých okresech. Je logické, že absolutní stav kriminality bude vyšší v oblastech s hustým zalidněním, přičemž tato skutečnost nemusí být předpokladem větší rizikovosti než v oblastech jiných. Především z tohoto důvodu byl vytvořen ukazatel intenzity trestné činnosti, jehož vypovídací hodnota již je při srovnávání relevantnější. (Holcr, 2009, s. 62; Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 123)

2.2.2 Intenzita kriminality

Tento ukazatel, který v některých zdrojích bývá nazýván také ukazatelem úrovně kriminality, zohledňuje vedle absolutního počtu spáchaných a zjištěných trestných činů také demografické vlivy, zejména velikost obyvatelstva a jeho strukturu. Ukazatel intenzity kriminality umožňuje srovnávání a je vyjadřován v indexech, pomocí kterých lze objektivněji vyjádřit míru dopadu trestné činnosti na obyvatelstvo a sledované území. (Holcr, 2009, s. 63; Svatoš, 2012, s. 33)

Nejčastěji pak je využíván index kriminality, který se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Index kriminality} = \frac{\text{počet trestných činů}}{\text{počet obyvatel}} * 100000 \quad (1)$$

Zároveň platí, že dochází-li ke srovnání méně častých trestných činů, nebo pracuje-li se s menším územním celkem, je podíl počtu trestných činů a počtu obyvatel možné násobit

pouze deseti tisíci. Výsledné číslo pak vyjadřuje, kolik trestných činů bylo registrováno na sto, resp. deset tisíc obyvatel. Při srovnávání indexů, především na mezinárodní úrovni, je nutno pamatovat na rozdílnost legislativního pojetí trestných činů v různých částech světa. (Holcr, 2009, s. 50, Tomášek, 2010, s. 63)

2.2.3 Dynamika kriminality

Ukazatel dynamiky kriminality popisuje trestnou činnost z pohledu změn v jejím rozsahu, intenzitě a struktuře během času. Při analýze dynamiky kriminality je pozorován trend vývoje, přičemž na základě výsledků pozorování změn se stanovuje, zda je tento na daném území vzestupný nebo sestupný, tedy, zda se zde kriminalita rozmáhá nebo ustupuje. V případě, že pozorováním není zjištěn ani nárůst ani pokles trestné činnosti, mluví se o její stagnaci. (Holcr, 2009, s. 52; Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 65)

Poznatky získané prostřednictvím ukazatele dynamiky kriminality jsou dále využívány při stanovování prognóz budoucího vývoje trestné činnosti, při kterém se využívá řada statistických a expertních metod. Vývoj kriminality je však ovlivňován řadou faktorů a jeho prognózování je značně obtížné. (Holcr, 2009, s. 52; Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 124-125)

2.2.4 Objasněnost kriminality

Ukazatel objasněnosti kriminality vyjadřuje efektivnost vyšetřování spáchaných a zjištěných trestných činů. Ty se za objasněné považují tehdy, kdy je orgánům činným v trestním řízení znám jejich pachatel a je zahájováno trestní řízení. Efektivnost objasňování kriminality je vyjadřována tzv. mírou objasněnosti, která znázorňuje, kolik z celkového počtu zjištěných skutků bylo úspěšně vyřešeno. (Tomášek, 2010, s. 71; Zoubková et al., 2011, s. 124)

Míra objasněnosti se vypočítá podle vztahu

$$\text{míra objasněnosti} = \frac{\text{počet objasněných trestných činů}}{\text{počet zjištěných trestných činů}} * 100 (\%) \quad (2)$$

Objasněnost se u různých druhů kriminality významně liší, úspěšnost ovlivňuje nejenom množství spáchaných trestných činů, ale také závažnost, která je jim připisována společností, nebo místo, kde byly skutky spáchány. Od objasněných trestných činů se potom odvíjí také kvalitativní stránka trestné činnosti, zejména studie osobnosti pachatelů, příčiny kriminality aj. (Tomášek, 2010, s. 71; Zoubková et al., 2011, s. 124)

3 KLASIFIKACE KRIMINALITY

Při třídění, posuzování a hodnocení kriminality je nutné vrátit se k její definici a vycházet nejen z jejího legálního, tedy kvantitativního pojetí, ale také z pojetí sociologického, které představuje kvalitativní stránku trestné činnosti. Tuto teorii podporuje také Tomášek (2010, s. 58-61), který říká, že vyhodnocením statistických ukazatelů lze dosáhnout jen obecné charakteristiky, přičemž pro hlubší poznání situace a úplnou klasifikaci trestné činnosti je třeba pracovat také s poznatky o osobě pachatele, o dopadech jeho činů na společnost nebo o druhu spáchané trestné činnosti.

S tímto tvrzením se ztotožňují i jiní autoři, když připomínají, že některé trestné činy jsou společností vnímány jako závažnější a jinak na společnost působí. Z tohoto důvodu je podle nich nutné pracovat také se strukturou kriminality, osobností pachatele apod., neboť pouhý „obecný údaj o počtu trestných činů spáchaných v určitém období tuto informaci nepodává.“ (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 124)

Při zpracovávání a hodnocení trestné činnosti je zároveň nezbytné dobře porozumět typu zkoumaných údajů a metodice jejich zpracování tak, aby nedošlo ke zkreslení jejich výpočtových hodnot. Data o trestné činnosti totiž shromažďuje několik institucí (např. Ministerstvo spravedlnosti České republiky, Policie České republiky nebo Probační a mediační služba), přičemž ne vždy jsou – z důvodu odlišného využití – metodicky v rovnováze. (Tomášek, 2010, s. 58-61; Svatoš, 2012, s. 29-30)

3.1 Charakteristika trestné činnosti tvořící obecnou kriminalitu

Druhy kriminality, které jsou na následujících stranách blíže specifikovány, odpovídají metodice třídění trestných činů ve statistikách policejních, které jsou nejobsáhlejší. Kriminalita je v nich rozdělena na obecnou (zahrnuje násilnou, majetkovou, mravnostní a tzv. ostatní trestnou činnost) a na kriminalitu celkovou, která shrnuje trestnou činnost obecnou, hospodářskou a tzv. kriminalitu zbývající. (Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 59-61; Svatoš, 2012, s. 34-35)

3.1.1 Násilná kriminalita

Tento druh kriminality není trestním zákoníkem definován a násilné trestné činy v něm netvoří ucelenou skupinu, neboť je mimořádně složité tyto činy generalizovat. Násilnou kriminalitu však lze vymezit jako „takovou trestnou činnost, jejíž významnou charakteristikou je fyzické poškození nebo usmrcení konkrétní osoby, eventuálně záměr takový ná-

sledek způsobit“). (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 380) Také ostatní autoři vymezují tento druh kriminality jako jeden z nejzávažnějších vůbec, a to právě z toho důvodu, že násilné trestné činy jsou útokem na lidský život a zdraví člověka. (Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 285-287; Svatoš, 2012, s. 113)

Trestné činy násilné kriminality významně souvisí s pojmem „násilí“, které rovněž není trestním zákoníkem dostatečně vymezeno. Obecně ale lze říct, že násilí je úmyslné použití fyzické síly vůči jiné osobě, popř. vyhrožování jejím použitím, přičemž toto jednání způsobí nebo má způsobit jiné osobě zranění, smrt, psychickou újmu nebo jiné poškození. (Dianiška a kol., 2009, s. 164) Při posuzování násilných trestných činů se dále bere ohled na to, zda byly jejich pachatelé mířeny proti druhým osobám, proti cizí věci, nebo proti vlastní osobě. Násilné trestné činy je rovněž nutné posuzovat podle typové závažnosti, tj. zabývat se tím, zda bylo násilí hlavním znakem, nebo jen průvodcem trestné činnosti. (Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 285; Svatoš, 2012, s. 113-115)

Přestože se popisovaný druh trestné činnosti nepodílí na celkové kriminalitě nijak výrazně, je násilná kriminalita tou, které společnost obecně připisuje značnou závažnost, a také orgány činné v trestním řízení se násilnou kriminalitou důsledně zabývají a u tohoto typu trestných činů vykazují vysokou objasněnost. (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 383)

Do této kategorie trestné činnosti se v policejních statistikách zařazují např. trestné činy vraždy, úmyslného ublížení na zdraví, loupeže. Právě loupež a úmyslné ublížení na zdraví patří k těm násilným trestným činům, které se vyskytují nejčastěji, a představují typické trestné činy tzv. pouliční kriminality, často doprovázené různými formami násilí. Mimo výše uvedené trestné činy však do této kategorie spadá také vydírání, pronásledování, žhářství a další typy vandalismu. (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 388; Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 289-296)

V neposlední řadě je třeba zmínit porušování domovní svobody, týrání a domácí násilí, coby trestné činy, které bývají považovány za nejrozšířenější formu násilného jednání. Právě posledně jmenované násilné činy se však řadí do tzv. latentní kriminality. (Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 296)

3.1.2 Majetková kriminalita

Byla-li násilná kriminalita tou, která má na celkové kriminalitě nevýrazný podíl, avšak trestné činy s ní spojené měly vysokou objasněnost, u majetkové trestné činnosti tomu bu-

de přesně naopak. Tento druh kriminality se totiž na celkové kriminalitě podílí velkou měrou, přičemž objasněnost, vzhledem k jejímu rozsahu, zůstává v porovnání s ostatními druhy kriminality nízká. (Svatoš, 2012, s. 153) Dianiška (2009, s. 121-122) potom tuto trestnou činnost označuje za takovou, při které pachatel ohrožuje majetek jiné osoby, nebo se jej přímo zmocní, přičemž cílem jeho činnosti je získání neoprávněného prospěchu.

Různí autoři rozdělují majetkové trestné činy na činy, které směřují k obohacení pachatele, činy spojené s poškozovacím jednáním, a na činy spáchané jinou osobou. (Svatoš, 2012, s. 154-155) Majetkové trestné činy směřující k obohacení pachatele jsou takové, které mají zjištnou pohnutku. Řadí se mezi ně především krádeže (krádeže prosté – typická forma pouliční kriminality a krádeže vloupáním – do bytů, rekreačních objektů, obchodů apod.), zpronevěra, podvod a lichva. Mezi činy směřující k obohacení pachatele pak patří především poškozování cizí věci, porušování povinností při správě svěřeného cizího majetku a zneužívání vlastnictví. (Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 334-335)

Majetkové trestné činy spáchané jinou osobou zahrnují především podílnictví, což je podle trestního zákoníku (ČESKO, 2009, § 214) takový trestný čin, kdy pachatel „ukryje, na sebe nebo jiného převede, anebo užívá věc, nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem spáchaným na území České republiky“.

3.1.3 Mravnostní kriminalita

Při charakteristice mravnostní kriminality se odborní autoři shodují, že tento druh trestné činnosti představuje jeden z těch společensky nejnebezpečnějších, nejen z důvodu závažného ohrožení důstojnosti člověka a mravního vývoje mládeže, ale také proto, že u obětí mravnostních trestných činů dochází nejen k fyzickému, ale především psychickému a osobnostnímu poškození, často s trvalými následky. (Kovář, 2008, s. 150-151; Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 311; Svatoš, 2012, s. 135) Nebezpečnost mravnostní kriminality je odvozena také její značnou skrytostí, což potvrzuje i Kovář (2008, s. 150): „Existuje zde také faktor, který je dán studem a ostychem obětí trestného činu tento na policii oznámit a podrobit se výslechům.“

Mravnostní kriminalitu, která v zahraničních zdrojích bývá označována také jako kriminalita sexuální, lze obecně vysvětlit jako takovou trestnou činnost, která je motivována sexuální potřebou, resp. uspokojením sexuálního pudu. (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 407; Svatoš, 2012, s. 135) Keren Evans pak ve svém díle dodává, že „páchání těchto trestných činů často bývá důsledkem špatné socializace pachatelů“. (2011, s. 17)

Mezi typické mravnostní trestné činy se řadí trestný čin znásilnění, sexuálního nátlaku a trestný čin pohlavního zneužívání, které jsou označovány za přímo sexuálně motivované. (Chmelík, 2003, s. 79) Dále se do mravnostní kriminality zařazují trestné činy spojené s prostitucí – především ohrožování pohlavní nemocí, obchodování s lidmi a trestný čin kuplířství, kterého se pachatelé dopouští přinucením nebo najmutím jiné osoby k provozování prostituce, popř. pokud se z prostituce obohacují. (ČESKO, 2009; Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 311)

Za jedny z nejzávažnějších trestných činů spadajících do této kategorie kriminality jsou pak považovány ty, jež jsou spojeny s výrobou, držením a šířením dětské pornografie. Důraz na jejich odhalování a důsledné trestání pachatelů je pak společností kladen celosvětově, což potvrzuje také řada zahraničních autorů. (Niveau, 2010, s. 570-575) Tento autor se ve svém odborném článku navíc věnuje osobnostem pachatelů těchto trestných činů, a na základě výsledků výzkumu pak zdůrazňuje, že tyto mají na svědomí především muži, kteří žijí běžný život, společnost je vnímá kladně, a u většiny z nich by podobné chování nikdy nepředvídala. Zároveň je zde zdůrazněn fakt, že tato trestná činnost je v současné době silně propojena s kybernetickou kriminalitou.

3.1.4 Ostatní kriminalita

Posledním druhem obecné kriminality, který zahrnují policejní statistiky, je tzv. kriminalita ostatní. Tato zahrnuje především trestné činy spojené s drogami a návykovými látkami, tedy takovými látkami, které „jsou-li vpraveny do organismu, mohou pozměnit jednu nebo více jeho funkcí“. (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 422) Jedná se o takové trestné činy, jejichž původcem nebo průvodcem jsou alkohol, omamné látky nebo látky psychotropní. Jde také o trestné činy spojené s jejich získáváním, šířením nebo nedovoleným zacházením, popř. obohacování se z drogové trestné činnosti. (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 441-444; Svatoš, 2012, s. 211-212)

Mimo trestné činy spojené s drogami a návykovými látkami se do této kategorie kriminality řadí také trestné činy výtržnictví, šíření poplašné zprávy, nebo sprejerství. Ostatní kriminalita se z však hlediska počtu zjištěných trestných činů na celkové trestné činnosti významně nepodílí. (Policie ČR, © 2010a)

Výše popsané druhy trestné činnosti tvoří v policejních statistikách tzv. obecnou kriminalitu. Její úplná a správná klasifikace však zahrnuje ještě tu, která je v policejních statistikách označována za tzv. zbývající, a dále hospodářskou kriminalitu. Poslední dva uvedené dru-

hy tak společně s předchozími tvoří ucelený pohled na trestnou činnost, tedy kriminalitu celkovou.

3.2 Charakteristika trestné činnosti dotvářející celkovou kriminalitu

3.2.1 Zbývající kriminalita

Pojem zbývající kriminalita zahrnuje v policejních statistikách především trestnou činnost v dopravě, ale řadí se sem také trestné činy ohrožení pod vlivem návykových látek, zanedbání povinné výživy nebo týrání zvířat. Zbývající trestná činnost se na celkové úrovni kriminality průměrně podílí asi jednou pětinou. (Policie ČR, © 2010a)

Kriminalita v dopravě se týká takového jednání, u něhož je v této oblasti zahajováno trestní řízení. Především se jedná o dopravní nehody, při nichž dochází k ohrožení nebo maření lidských životů, zdraví nebo majetku, popř. jinému společensky nebezpečnému jednání. Velká většina dopravních nehod však je způsobena nedbalostí, a také z tohoto důvodu společností není dopravní kriminalita vnímána nijak závažně. (Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 452)

3.2.2 Hospodářská kriminalita

Posledním druhem trestné činnosti, který ve statistikách dotváří celkovou kriminalitu, je kriminalita hospodářská, což je trestná činnost, která se často prolíná s kriminalitou majetkovou. Oba tyto druhy trestné činnosti je však třeba důrazně odlišovat. Zatímco majetková trestná činnost představovala především ohrožení majetku jiných osob, ta hospodářská je podle Fryštáka (2007, s. 7) definována jako taková, která je „zaměřená proti hospodářskému řádu a jeho fungování, při které dochází ke zneužívání hospodářských nástrojů“.

Jednoznačné vymezení pojmu je však značně náročné, protože různými autory bývá tento druh kriminality označován také za finanční nebo ekonomickou kriminalitu. Po bližším průzkumu různých zdrojů definujících tento druh trestné činnosti však lze zjistit, že ji lze obecně označit za protiprávní jednání, jež poškozuje široký okruh osob, ohrožuje sociální a ekonomickou stabilitu státu, je pácháno s cílem poškodit soukromé, veřejné nebo státní zájmy. Navíc způsobuje vysoké škody nikoliv jednotlivcům, ale celé společnosti. (Častorál, 2007, s. 8-9; Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 353; Svatoš, 2012, s. 173)

Hospodářská kriminalita bývá různými autory označována také za tzv. „kriminalitu bílých límečků“, neboť pachatelé tohoto druhu trestné činnosti často bývají bezúhonní občané

těšící se vysoké důvěře společnosti a zpravidla mající značnou odpovědnost a pravomoci. (Fryšták, 2007, s. 8; Kuchta, Válková a kol., 2005, s. 353) Tito autoři také zdůrazňují, že přestože podíl hospodářské trestné činnosti na celkové úrovni kriminality není příliš vysoký, představuje tato značné riziko pro společnost, především z důvodu jejího rychlého rozvoje a zdokonalování (značně se rozmohla především v devadesátých letech minulého století při transformaci ekonomiky z centrálně řízené na ekonomiku tržní, ale ekonomiku destabilizuje také v současné době, především v oblasti veřejných zakázek aj.).

Významné riziko představuje hospodářská kriminalita rovněž z důvodu své vysoké latentnosti, která negativně ovlivňuje objasňenost s ní spojených trestných činů, a také z důvodu značného ohrožení chodu veřejné správy. Řadí se sem především ty trestné činy, které jsou mířeny proti hospodářské soustavě, proti hospodářské kázi, proti měně a dále trestné činy daňové. (Novotný, Zapletal a kol., 2008, s. 355) Typickými příklady jsou různé formy uplácení, podvody, zpronevěry, legalizace výnosů z trestné činnosti (tzv. „praní špinavých peněz“), ale také krácení nebo neodvádění daní a poplatků, padělání bankovek a cenin, neoprávněné držení platebních karet, porušení pravidel hospodářské soutěže aj. (ČESKO, 2009)

Hospodářské trestné činy, kterým společnost přikládá velkou závažnost, jsou právě trestné činy korupce a legalizace výnosů z trestné činnosti. Toto tvrzení platí nejenom v naší republice, ale lze jej vztáhnout i na ostatní země z různých koutů světa. Proti této problematice rázně vystupují také členské státy Evropské unie, které do svých právních řádů zakotvují zákony o boji s korupcí a „praním špinavých peněz.“ Příkladem může být např. Rumunsko, které coby poměrně nový členský stát přijalo evropskou směrnici o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz. (Ionescu, 2012) V odborném článku tohoto autora je připomínán důležitý poznatek; totiž že výnosy z trestné činnosti bývají ve světě často používány k financování terorismu, který v současné době představuje jednu z největších bezpečnostních hrozeb.

Zbývající a hospodářská trestná činnost významným dílem doplňují jednotlivé druhy obecné kriminality a umožňují tak, z hlediska druhového, úplný náhled na celou problematiku. V dílech různých autorů lze najít další rozdělení kriminality do jiných, zde nepopsaných, druhů trestné činnosti. Např. Novotný a Zapletal (2008) navíc vyčleňují také drogovou kriminalitu, organizovanou kriminalitu nebo kriminalitu mládeže a proti mládeži. Kuchta a Válková (2005) pak tyto rozšiřují rovněž o kybernetickou kriminalitu, extremismus

a terorismus nebo kriminalitu cizinců a etnických minorit. Při klasifikaci kriminality totiž vždy záleží na způsobu využití shromážděvaných dat, a také na potřebách jejich uživatelů.

4 LIDSKÉ ZDROJE A PERSONÁLNÍ PRÁCE

Lidské zdroje pro organizaci představují vedle zdrojů materiálových jednu z vůbec nejdůležitějších složek jejího fungování, neboť žádná organizace by se bez nich neobešla. Tento pojem zahrnuje celý lidský potenciál organizace, přičemž nejde pouze o množství jejich zaměstnanců, ale také o úroveň jejich vzdělání, schopností a dovedností, nebo kulturních a sociálních návyků. Oblast vytváření, neustálého rozvíjení a zkvalitňování lidského potenciálu je pak nazývána jako řízení lidských zdrojů. (Hauff et al., 2011)

4.1 Řízení lidských zdrojů a jeho úkoly

Mathis a Jackson (2012, s. 1) považují řízení lidských zdrojů za promyšlený systém managementu, jehož úkolem je zajistit, aby byl lidský potenciál co nejlépe využit k dosažení cílů, které si organizace stanovila. Ve své definici se s nimi shoduje také Armstrong, když o řízení lidských zdrojů říká, že jde o „strategický a promyšlený přístup k řízení toho nejcennějšího, co organizace mají – lidí, kteří v organizaci pracují, a kteří individuálně i kolektivně přispívají k dosažení cílů organizace“. (2007, s. 27)

Koubek (2007, s. 15) pak při definování této problematiky dodává, že řízení lidských zdrojů, které je považováno za nejnovější koncepci personální práce, se stalo jádrem řízení organizací a stalo se součástí běžné práce vedoucích pracovníků. S tímto tvrzením se ztotožňují také někteří další autoři. (Kleibl, Dvořáková a Šubrt, 2001, s. 8-9)

Mezi hlavní úkoly řízení lidských zdrojů se pak řadí především snaha o správné zařazení pracovníků organizace na pracovní místa, která je spojena se snahou nalézt vhodnou náplň jejich práce, tak, aby byly vhodně využity veškeré jejich schopnosti. Dalšími úkoly, které si řízení lidských zdrojů stanovuje, je především usilování o optimální využívání pracovních sil v organizaci, formování dobrých mezilidských vztahů nebo zajišťování osobnostního i sociálního rozvoje pracovníků. (Koubek, 2007, s. 16-18)

4.2 Výkon personální práce

Někteří autoři označují pojmem personální práce celou problematiku řízení lidských zdrojů, Šikýř (2012, s. 16) ale připomíná, že jde především o výkon personálních činností, jehož cílem je zabezpečit dostatek schopných pracovníků, řídit je a rozvíjet, přičemž tyto činnosti jsou v organizacích vykonávány manažery nebo personalisty a personálními útvary.

4.2.1 Profese personalisty

Personalista v organizaci je ten zaměstnanec, jehož úkolem je výkon personálních činností. Koubek (2007, s. 35) připomíná, že zatímco v minulosti byla činnost personalistů omezena pouze na správu personálu a výkon s ní spojené administrativy, s rozvojem řízení lidských zdrojů jim k této činnosti přibyla navíc koncepční a metodická práce spojená s řízením pracovníků, a také s poskytováním odborných poradenských služeb manažerům i zaměstnancům. V tomto tvrzení se s ním shoduje také Šikýř (2012, s. 41).

Zatímco v malých organizacích vykonávají personální činnost sami manažeři, s růstem velikosti organizace jsou již zřizována místa personalistů. Ti jsou na výkon své profese zpravidla připravováni na vysokých školách v oborech zaměřených na řízení lidských zdrojů, a zatímco v organizacích střední velikosti musí mít univerzální znalosti, v těch velkých pak pracuje více personalistů přímo specializovaných na jednotlivé personální činnosti. (Koubek, 2007, s. 33)

Konečný počet personalistů v organizaci se odvíjí nejen od její velikosti, ale také od počtu pracovníků v této organizaci zaměstnaných. Armstrong (2007, s. 68) připomíná, že neexistuje žádné pravidlo, které by stanovovalo poměr jejich počtu k počtu zaměstnanců, a že vždy je nutno brát v potaz množství a typ vykonávaných činností. Palán (2002, s. 140) pak tvrdí, že ideálním a osvědčeným poměrem je 1:100, tedy jeden personalista na sto zaměstnanců organizace. Dvořáková a kol. (2012, s. 15) dále tento poměr rozšiřuje až na 1:150.

4.2.2 Personální útvar

Personalisté v organizacích pracují ve speciálních pracovištích orientovaných na řízení lidských zdrojů, která jsou označována za personální útvary. Jde o vnitřní organizační jednotky, jejichž role byla dlouhodobě podceňována, což lze doložit na příkladu jejich organizačního začlenění, kdy nebyly samostatnými pracovišti, ale pouze součástmi jiných útvarů, zpravidla ekonomických. (Kleibl, Dvořáková a Šubrt, 2001, s. 16; Koubek, 2007, s. 34)

S růstem významu řízení lidských zdrojů vzrostla, současně s rolí personalistů, také role personálních útvarů. Stala se z nich pracoviště, která především v posledních letech mj. formulují a prosazují personální strategie organizací, jsou prostředníkem komunikace mezi zaměstnanci a managementem, a soustavně dbají na rozvoj jejich lidských zdrojů, příležitostí i pracovního prostředí. (Armstrong, 2007, s. 65-66; Koubek, 2007, s. 32-33)

Růst významu personálních útvarů při řízení se projevil také v jejich začlenění do struktury organizace. Personální útvary jsou zde v posledních letech postupně přejmenovávány na Útvary lidských zdrojů, jejich úroveň je srovnatelná s jinými útvary organizace a personální ředitel, resp. nejvýše postavený manažer personálního útvaru, je členem nejužšího vedení organizace. Často má navíc postavení náměstka generálního ředitele. (Dvořáková a kol., 2012, s. 17-18; Koubek, 2007, s. 34)

5 VYBRANÉ PERSONÁLNÍ ČINNOSTI

Efektivnost řízení lidských zdrojů, úspěšné zabezpečení jeho hlavních úkolů, nebo snaha o zajištění neustále se zvyšujícího výkonu organizací a rozvoje jejich lidského potenciálu, jsou spojeny s výkonem celé řady personálních činností. Jedná se o takové činnosti, které jsou, vedle zabezpečování zájmů organizace, orientovány na zájmy jednotlivců v nich zaměstnaných, a které jsou vykonávány personálním útvarem, popř. i externími subjekty. Toto tvrzení lze doložit zahraniční odbornou studií, jejímž autorem jsou Hauff a kol. (2011).

Koubek (2007, s. 22-23) potom připomíná vzájemnou provázanost a logickou souslednost jednotlivých personálních činností, přičemž tento jev označuje za jeden z nejmodernějších prvků řízení lidských zdrojů.

Mezi personální činnosti lze zařadit personální plánování a s ním spojené procesy získávání, výběru, přijímání a uvolňování zaměstnanců, a dále organizace práce, péče o pracovníky, jejich motivace a rozvoj vztahů na pracovišti. (Kleibl, Dvořáková a Šubrt, 2001, s. 22) Při klasifikaci personálních činností však nelze opomenout ani hodnocení a odměňování zaměstnanců, nebo vytváření podmínek pro jejich vzdělávání a rozvoj. (Armstrong, 2007, s. 443; Koubek, 2007, s. 21)

5.1 Odměňování zaměstnanců

Odměňování zaměstnanců, které je považováno za jednu z nejrozvinutějších personálních činností, definuje Palán (2002, s. 136) jednak jako kompenzaci za vykonanou práci, a jednak jako prostředek motivace, který má zaměstnance podnítit k dalším výkonům. Dvořáková a kol. (2012, s. 305) pak při definování této problematiky doplňují, že zatímco v minulosti bylo odměňování zaměstnanců omezeno převážně peněžní formou, s rozvojem řízení lidských zdrojů došlo k propojení peněžního odměňování s jinými, nefinančními formami uznání. V organizacích tak v posledních letech vznikají strategie odměňování, které toto propojení finančního odměňování s ostatními nástroji managementu lidských zdrojů sledují, usměrňují a rozvíjejí. Na základě těchto strategií se pak vedení organizací rozhoduje, jakou částku zaplatí konkrétnímu zaměstnanci za jím odvedenou práci. (Armstrong, 2009, s. 59-60)

5.1.1 Odměna za práci

Dvořáková a kol. (2004, s. 61) považují odměnu za práci za základní prvek každé odměňovací strategie a připomínají, že toto ocenění zaměstnance je poskytováno v hmotné, zároveň však i nehmotné podobě. Toto tvrzení podporuje také Armstrong (2009, s. 42), když tvrdí, že celková odměna za práci se vždy skládá z odměny vyjádřitelné v penězích, ale také z jakési vnitřní odměny spojené se společenským uznáním nebo osobnostním rozvojem zaměstnanců.

5.1.2 Peněžní formy odměny za práci

Základní a pevnou složkou odměny za práci je mzda. Mzdovou problematiku upravuje zákoník práce, který mzdu definuje jako „peněžitě plnění a plnění peněžitě hodnoty (naturní mzda) poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za vykonanou práci“. (ČESKO, 2006) Výše základní mzdy bývá stanovena sazbou nebo mzdovým tarifem, vždy se odvíjí od složitosti vykonávané práce, její namáhavosti, a také odpovědnosti, kterou nese zaměstnanec při jejím výkonu. (ČESKO, 2006; Dvořáková a kol., 2012, s. 309-311)

Součástí základní odměny za práci je také její variabilní složka, kterou představují příplatky za mimořádné pracovní podmínky. Příkladem takových podmínek je práce ve ztíženém pracovním prostředí nebo práce přesčas. Základní mzda je potom dále navyšována o zásluhové odměny, které se vztahují k individuálním výkonům, dovednostem nebo schopnostem pracovníků a k přínosu, který pro organizaci mají. Jedná se především o osobní příplatky a odměny. (Armstrong, 2009, s. 286; Dvořáková a kol., 2012, s. 311 – 312)

5.1.3 Zaměstnanecké výhody

Zaměstnanecké výhody jsou požitky, služby a produkty, které organizace poskytují svým pracovníkům ke mzdě. Jedná se o odměny, které by měly pozitivně ovlivňovat pracovní spokojenost, ale také pracovní vztah zaměstnance k organizaci. Některé z těchto výhod jsou poskytovány plošně všem pracovníkům (někdy i na základě zákonné povinnosti), jiné jsou naopak individualizované. (Armstrong, 2009, s. 382; Dvořáková a kol., 2004, s. 144-145)

Mezi plošně poskytované zaměstnanecké výhody se řadí především výhody sociální povahy spojené se zdravotní péčí, přiznáním dávek v pracovní neschopnosti, pojištění zaměstnanců, ale i příspěvky na stravování nebo rekreace poskytované z Fondu kulturních a sociálních potřeb. (Armstrong, 2009, s. 383-384; Koubek, 2007, s. 320)

Individualizovanými zaměstnaneckými výhodami jsou potom ty, které pracovník získává na základě svého postavení v organizaci. Armstrong (2009, s. 386-388) připomíná, že jde především o výhody přiznávané vedoucím pracovníkům organizací, které většinou mají nepeněžní charakter, přičemž některé vyžadují finanční spoluúčast oceněného zaměstnance (např. jde o poskytnutí služebního vozidla do osobního užívání).

5.1.4 Odměňování příslušníků bezpečnostních složek

Odměňování příslušníků bezpečnostních složek se od výše uvedených poznatků poněkud odlišuje. Především v této oblasti, podobně jako v jiných složkách veřejné správy, je mzda jako základní složka odměny za práci nahrazena platem. Platem se rozumí výhradně peněžité plnění, které zaměstnanci za odváděnou práci poskytuje stát a jeho organizační složky, nebo územně samosprávný celek a jeho organizační složky. (ČESKO, 2006)

Jak uvádí Kocourek (2007, s. 33), základní výše platu je také stanovena tarifem, avšak tato se musí vždy odvíjet od předpisu uvedeného v zákoníku práce, na rozdíl od organizací soukromé sféry, kde výše mezd může být upravena např. kolektivní smlouvou. Platy státních zaměstnanců, se proto odvíjejí od jejich zařazení do platové třídy, které stanovuje zákoník práce. Existuje šestnáct platových tříd, které definují platové tarify a vyjadřují náročnost a složitost prací do těchto tříd zařazených. Rozdělení jednotlivých oborů činnosti do platových tříd pak upravuje katalog prací, který je vytvářen Vládou ČR. (ČESKO, 2006; Kocourek, 2007, s. 65-66)

Platy příslušníků bezpečnostních sborů dále upravuje zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Zde jsou stanoveny například podmínky příplatků k platu nebo podmínky osobního ohodnocení příslušníků. (ČESKO, 2003)

5.2 Vzdělávání a rozvoj zaměstnanců

Jednou z personálních činností, která se v posledních letech zařadila mezi nejvýznamnější oblasti personální práce, a která výrazně ovlivňuje schopnost organizace efektivně reagovat na změny a udržovat, popř. zvyšovat jejich konkurenceschopnost, je oblast rozvoje a vzdělávání zaměstnanců. Právě zaměstnanci, jejich schopnosti, dovednosti a flexibilita jsou totiž hlavním zdrojem konkurenční výhody každé organizace. (Dvořáková a kol., 2004, s. 106-107; Koubek, 2007, s. 252)

Poslední poznatek podporuje také Armstrong (2007, s. 443) když tvrdí, že vzdělávání zaměstnanců, tedy prohlubování jejich znalostí a rozšiřování jejich schopností a dovedností,

jejich rozvoj, tedy formování jejich osobností a sociálních vztahů, a důraz, který je na tuto oblast personální činnosti v současné době kladen, jsou spojeny především se snahou zabezpečit plnění současných a budoucích úkolů organizace.

5.2.1 Vzdělávání pracovníků v organizaci

Vzdělávání zaměstnanců je v jedné ze zahraničních odborných studií označeno za jednu z hlavních oblastí řízení lidských zdrojů, která vede k zajištění kvalifikované, flexibilní a produktivní pracovní síly, a na kterou organizace vydávají nemalé prostředky. (Singh a Mohanty, 2012) S tímto tvrzením souhlasí také Armstrong (2007, s. 461), který navíc připomíná roli strategií vzdělávání, jež jsou v posledních letech v organizacích vytvářeny, a podle kterých je vzdělávání pracovníků plánováno a systematicky realizováno.

Do systému vzdělávání v organizacích se pak řadí především doškolení a přeškolení pracovníků, manažerské vzdělávání a s ním spojené kurzy, jazykové vzdělávání nebo nej-různější školení spojená se zaváděním nových technologií, řízením lidí a pracovních postupů. Řadí se sem rovněž školení bezpečnosti práce, jehož zabezpečení je, na rozdíl od výše uvedených forem vzdělávání, stanoveno zákonem. (Hroník, 2007, s. 128-130)

Mezi nejnovější a v posledních letech stále oblíbenější metody vzdělávání pracovníků se pak zařazují workshopy, assessment centra, dálkové vzdělávání prostřednictvím výpočetní techniky (tzv. e-learning) nebo metoda outdoor training. Tyto metody jsou určeny především technicko-hospodářským pracovníkům a zaměstnancům na manažerských pozicích. Jejich realizace je však značně finančně, organizačně i materiálně náročná, a proto ji organizace zpravidla svěřují externím specializovaným agenturám. (Koubek, 2007, s. 271-273) Význam a přínos dodavatelské personální činnosti ve své odborné studii zdůrazňují a rozebírají také Hauff a kol. (2011).

5.2.2 Další oblasti rozvoje pracovníků v organizaci

Rozvoj zaměstnanců nelze omezit pouze na rozšiřování jejich znalostí a dovedností, které vyplývá ze vzdělávání. Spadá sem také formování jejich osobností, nebo zlepšování mezilidských vztahů v organizaci, které Dvořáková a kol. (2004, s. 106) souhrnně označují za tzv. sociální rozvoj.

Jedná se především o snahy organizací zlepšovat pracovní prostředí, zvyšovat nabídku služeb pro pracovníky a zaměstnaneckých výhod, vylepšovat vztahy mezi pracovníky nebo přispívat k aktivnímu trávení jejich volného času. Koubek (2007, s. 257) pak dodává, že

přestože prostředky sociálního rozvoje přímo nenavýšují pracovní potenciál zaměstnanců, může mít podobné zlepšování životních podmínek pozitivní dopad na jejich pracovní výkon.

5.2.3 Vzdělávání a rozvoj příslušníků bezpečnostních složek

Důraz na systematické vzdělávání a rozvoj je kladen také v jednotlivých bezpečnostních složkách. Především se jedná o důslednou přípravu příslušníků na jejich povolání, která je realizována ve specializovaných vzdělávacích zařízeních. Jedná se především o střední a vysoké školy zřizované příslušnými ministerstvy, pod které bezpečnostní složky spadají, ale také o doplňkové vzdělávání příslušníků ve specializovaných výcvikových zařízeních. (Policie ČR, © 2010b; HZS ČR, © 2010)

Kompetence příslušníků bezpečnostních složek jsou dále rozvíjeny jejich zařazováním do specializačních a doplňkových kurzů, ukládáním povinnosti absolvovat vstupní a průběžné kurzy odborné a služební přípravy, nebo jejich zapojování do vzdělávacích programů, které vedou k získání rozmanitých odborných způsobilostí. Zřizovatelé bezpečnostních složek umožňují také absolvování jazykových kurzů nebo vzdělávání svých příslušníků v jiných zemích, prostřednictvím mezinárodní spolupráce. Takto se realizují například studijní pobyty příslušníků Policie České republiky. (Policie ČR, © 2010b; HZS ČR, © 2010)

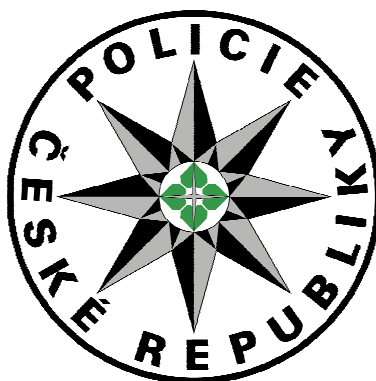
Opomíjeny nejsou ani další oblasti rozvoje příslušníků bezpečnostních složek. Jejich příslušníci mají nároky mj. na hrazené ozdravné pobyty a další výhody, které jsou vždy stanoveny zákonem. Zřizovatelé bezpečnostních složek tím také přispívají k aktivnímu trávení volného času příslušníků. (Policie ČR, © 2010c)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor působící na území České republiky, který byl zřízen na základě zákona České národní rady č. 273 ze dne 21. června 1991, přičemž v současné době jsou jeho postavení a úkoly upraveny zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Policie je orgánem činným v trestním řízení a je přímo podřízena Ministerstvu vnitra České republiky. Jejím úkolem je sloužit veřejnosti, především pak chránit bezpečnost osob, jejich práva, svobody a majetek, působit při zajišťování veřejného pořádku a činit opatření vedoucí k jeho obnovení, je-li veřejný pořádek narušen. (ČESKO, 2008; Policie ČR, © 2014a)

Mezi úkoly PČR rovněž patří předcházet trestné činnosti, konat vyšetřování trestných činů a odhalovat jejich pachatele, konat úkoly vyplývající policii z trestního řádu, bojovat proti korupci, dohlížet na bezpečnost a plynulost silničního provozu, odhalovat přestupky a jejich pachatele aj. (Policie ČR, © 2014a)

Obr. 1. Znak Policie České republiky. (Policie ČR, © 2014a)

Policie České republiky je tvořena Policejním prezidiem České republiky, v jehož čele stojí policejní prezident, a které řídí činnost policie. Dále je PČR tvořena útvary policie s celostátní působností, přímo řízenými Policejním prezidiem, a krajskými ředitelstvími policie a zvláštními útvary, které jsou v rámci těchto krajských ředitelství zřízeny. (Policie ČR, © 2014a)

Krajských ředitelství policie je od 1. ledna 2010 zřízeno celkem 14. V čele každého z nich stojí krajský ředitel, a jejich územní působnost je shodná s územními obvody čtrnácti vyšších územně-samosprávných celků České republiky. Krajská ředitelství policie koordinují výkon policejních činností v územních odborech a obvodních odděleních policie, na které se územní odbory dále člení. (ČESKO, 2008)

6.1 Organizační struktura KŘP Zlínského kraje

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje sídlí ve Zlíně a jeho územní obvod se shoduje s územním obvodem Zlínského kraje. KŘP Zlínského kraje je rozčleněno na oddělení pro vnější službu, oddělení služby kriminální policie a vyšetřování, ekonomické oddělení a kancelář ředitele krajského ředitelství. Tato oddělení, v jejichž čele stojí náměstci krajského ředitele, resp. ekonomický ředitel a ředitel kanceláře ředitele KŘP (tito jsou přímo podřízeni krajskému řediteli), jsou organizačně dále rozčleněny na odbory a skupiny. (Interní zdroje Policie ČR)

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje je dále rozčleněno na čtyři územní odbory, které zajišťují plnění úkolů policie v jednotlivých okresech Zlínského kraje – tj. v okresech Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín. (Policie ČR, © 2014b) V čele těchto organizačních článků stojí vedoucí územních odborů, kteří jsou přímo podřízeni krajskému řediteli. (Interní zdroje Policie ČR)

6.1.1 Oddělení pro vnější službu

Oddělení pro vnější službu řídí náměstek ředitele pro vnější službu. Toto oddělení je organizačně rozčleněno na kancelář náměstka, operační odbor, odbor služby pořádkové policie, odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, odbor služby dopravní policie, odbor služby cizinecké policie a odbor služební přípravy. Jednotlivé odbory se dále člení na specializovaná oddělení a skupiny. (Interní zdroje Policie ČR)

6.1.2 Oddělení služby kriminální policie a vyšetřování

Oddělení služby kriminální policie a vyšetřování řídí náměstek ředitele pro službu kriminální policie a vyšetřování. Organizačně je tento článek rozčleněn na kancelář náměstka, odbor obecné kriminality, odbor hospodářské kriminality, odbor technické ochrany a odbor analytiky. Poslední ze jmenovaných odborů je pak dále rozčleněn na oddělení kriminálních analýz, oddělení informační kriminality a oddělení inforatické podpory. (Interní zdroje Policie ČR)

6.1.3 Ekonomické oddělení

V čele ekonomického oddělení KŘP Zlínského kraje stojí ekonomický ředitel. Tento organizační článek je rozčleněn na odbor specializovaných činností, odbor rozpočtu a účetnictví, odbor správy majetku, odbor veřejných zakázek a odbor informačních a komunikač-

ních technologií. Také odbory ekonomického oddělení se dále člení na specializovaná oddělení a skupiny. (Interní zdroje Policie ČR)

6.1.4 Kancelář ředitele krajského ředitelství

Kancelář ředitele krajského ředitelství je řízena ředitelem kanceláře ředitele. Je organizačně rozčleněna na organizační oddělení, analyticko-právní oddělení, preventivně-informační oddělení, oddělení statistiky, oddělení ochrany utajovaných informací, oddělení ostrahy objektů, oddělení krizového řízení, oddělení správy a kontroly osobních údajů a na kancelář podpory kvality. (Interní zdroje Policie ČR)

6.2 Personální odbor KŘP Zlínského kraje

Personální odbor Krajského ředitelství policie Zlínského kraje odpovídá za přímý výkon personální práce, především pak zajišťuje průběžné doplňování volných služebních a pracovních míst, organizaci a realizaci výběru uchazečů o přijetí do služebního nebo pracovního poměru, a vedení a doplňování evidencí v personálním informačním systému. Podílí se také na výkonu jednotné personální politiky Policie České republiky a na koncepci policejního vzdělávání a jejího vyhodnocování. (Interní zdroje Policie ČR)

Personální odbor dále poskytuje právní pomoc organizačním článkům ředitelství, odpovídá za personální a sociální rozvoj policistů a zaměstnanců policie, zpracovává personální výstupy, přehledy a statistiky. V rámci své činnosti spolupracuje s Policejním prezidiem České republiky, s Ministerstvem vnitra ČR, s úřady práce, zdravotními pojišťovnami, Českou správou sociálního zabezpečení a dalšími institucemi. (Interní zdroje Policie ČR)

Personální odbor Krajského ředitelství policie Zlínského kraje rovněž zajišťuje psychologické služby. V této oblasti především vytváří psychologické profily při obsazování služebních a pracovních míst, v rámci výběrových řízení zjišťuje osobnostní způsobilost a provádí psychologická vyšetření uchazečů, zajišťuje poskytování psychologické péče pro policisty a zaměstnance, a poskytování psychologické pomoci osobám z řad veřejnosti, které se staly oběťmi trestné činnosti. (Interní zdroje Policie ČR)

Personální odbor dále odpovídá za koncepci řízení lidských zdrojů, odpovídá za prognózu a plánování potřeby pracovních sil, zpracovává plány na pokrytí této potřeby, zpracovává analýzy a evidence skutečných a plánovaných personálních stavů policistů a zaměstnanců policie, a vykonává řadu dalších činností. (Interní zdroje Policie ČR)

řádkové policie, Odbor vnitřní kontroly a Preventivně-informační oddělení. Působnost těchto útvarů se vztahuje na celé území kraje. (Policie ČR, © 2014b)

7.1 Vybrané ukazatele kriminality

V této části práce jsou analyzovány vybrané ukazatele trestné činnosti za území Zlínského kraje. Především se jedná o strukturu, stav a vývoj trestné činnosti v kraji, úspěšnost objasněnosti registrovaných trestných činů a intenzitu kriminality na území kraje.

7.1.1 Stav kriminality

Tab. 1. Skladba zjištěné kriminality v ČR a ZLK (2013).

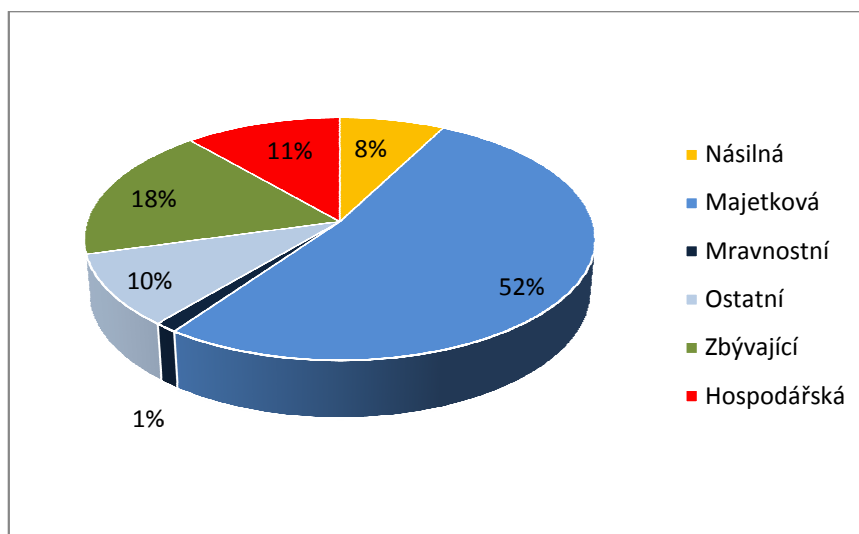
Druh kriminality	ČR - počet	ČR - %	ZLK - počet	ZLK - %
Násilná	18 689	5,74	698	7,59
Majetková	209 351	64,34	4 802	52,21
- krádeže prosté	125 573	..	2 315	..
- krádeže vloupáním	62 384	..	1 873	..
Mravnostní	2 109	0,65	121	1,32
Ostatní	30 316	9,32	885	9,62
Obecná kriminalita	260 465	80,05	6 506	70,74
Zbývající	34 522	10,61	1 648	17,92
Hospodářská	30 376	9,34	1 043	11,34
Celková kriminalita	325 366	100,00	9 197	100,00

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Stav celkové kriminality ve Zlínském kraji byl v roce 2013 nejvíce ovlivněn majetkovou trestnou činností – tyto trestné činy tvořily více než polovinu celkové kriminality zjištěné v tomto období na území kraje. Majetkové trestné činy výrazně ovlivnily rovněž celkový stav kriminality v České republice – v průměru zde v roce 2013 tvořily téměř 65 % celkové trestné činnosti. Ve srovnání s republikovým průměrem je ale zastoupení majetkových trestných činů na skladbě celkové kriminality kraje výrazně nižší. Naopak větším počtem trestných činů se skladba trestné činnosti Zlínského kraje od republikového průměru výrazně liší v oblasti zbývajících trestné činnosti.

Nejméně trestných činů pak bylo ve Zlínském kraji v roce 2013 zjištěno v oblasti mravnostní kriminality – tyto trestné činy představovaly pouze 1,32 % celkové kriminality v kraji. Z analyzovaných údajů dále vyplývá, že počet všech trestných činů zjištěných v roce 2013 na území Zlínského kraje tvořil pouze necelá 3 % celkové kriminality evidované v tomto roce v České republice, tedy, že celkovou trestnou činnost v zemi výrazně neovlivnil.

Skladba celkové kriminality Zlínského kraje za rok 2013 je pak přehledně znázorněna v následujícím grafu.

Obr. 3. Skladba kriminality ve Zlínském kraji v % (2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

7.1.2 Objasněnost kriminality

Tab. 2. Objasněnost kriminality v ČR a ZLK (2013).

Druh kriminality	ČR - počet	ČR - %	ZLK - počet	ZLK - %
Násilná	12 908	69,07	519	74,36
Majetková	43 765	20,91	1 593	33,17
- krádeže prosté	24 500	..	841	..
- krádeže vloupáním	13 407	..	520	..
Mravnostní	1 493	70,79	89	73,55
Ostatní	24336	80,27	694	78,42
Obecná kriminalita	82 502	31,67	2 895	44,50
Zbývající	30 820	89,28	1 530	92,84
Hospodářská	15 857	52,20	572	54,84
Celková kriminalita	129 182	39,70	4 997	54,33

Zdroj: Policie ČR, 2014.

V roce 2013 bylo ve Zlínském kraji objasněno více než 54 % všech zjištěných trestných činů, což je téměř o 15 % více, než kolik činí republikový průměr objasněnosti kriminality. Největší míra objasněnosti v kraji byla vykázána u zbývajících, násilných a mravnostních trestných činů, přičemž především výsledky posledních dvou jmenovaných druhů kriminality dokládají tvrzení odborníků o vysoké úspěšnosti při řešení těchto trestných činů. Naopak nejmenší úspěšnost byla v tomto roce zaznamenána u majetkových trestných činů,

kterých bylo objasněno pouze 33 %. I u tohoto druhu kriminality však krajská objasněnost výrazně převyšuje republikový průměr.

7.1.3 Intenzita kriminality

$$IK_{2013} = \frac{9\,197}{587\,693} * 10000 \quad (3)$$

$$IK_{2013} = 156,49$$

Hodnota indexu kriminality pro Zlínský kraj za rok 2013 je 156,49, přičemž toto číslo spadá do intervalu indexu kriminality (137; 169) a zařazuje tak Zlínský kraj mezi kriminalitou nejméně zatížené regiony v České republice. Necelých 157 trestných činů registrovaných v roce 2013 na 10 000 obyvatel tak determinuje poměrně vysokou bezpečnost obyvatelstva i území Zlínského kraje.

Výsledek výpočtu rovněž z hlediska zatíženosti kriminalitou zařazuje Zlínský kraj na poslední, 14. místo mezi vyššími územně-samosprávnými celky České republiky, jak vyplývá z níže uvedené tabulky.

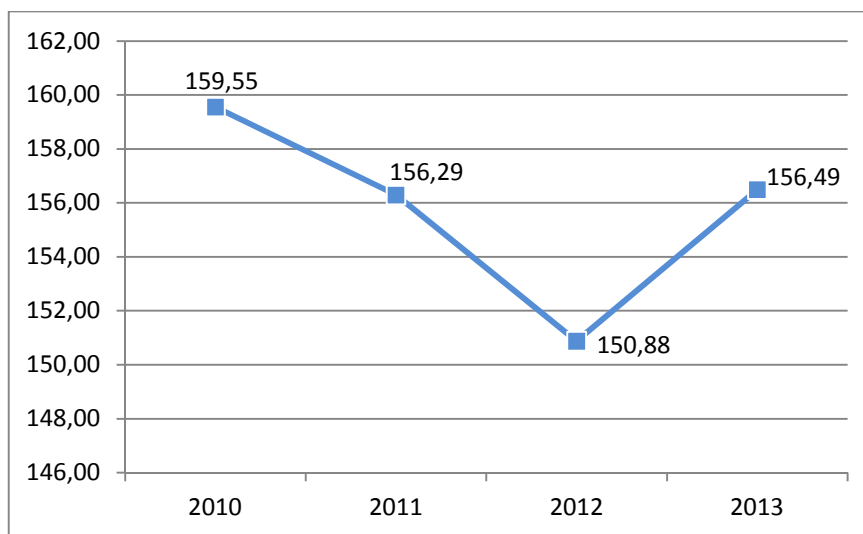
Tab. 3. Pořadí krajů podle zatíženosti kriminalitou (2013).

Pořadí	Kraj	Počet obyvatel	Počet TČ	Index kriminality
1.	Hlavní město Praha	1 246 780	82 005	657,73
2.	Ústecký	826 764	29 848	361,02
3.	Moravskoslezský	1 226 602	42 853	349,36
4.	Liberecký	438 594	13 963	318,36
5.	Středočeský	1 291 816	37 350	289,13
6.	Karlovarský	301 726	8 198	271,70
7.	Jihomoravský	1 168 650	29 811	255,09
8.	Plzeňský	572 687	13 713	239,45
9.	Jihočeský	636 611	15 020	235,94
10.	Olomoucký	637 609	14 768	231,62
11.	Královéhradecký	552 946	10 787	195,08
12.	Pardubický	516 440	9 092	176,05
13.	Vysočina	511 207	8 761	171,38
14.	Zlínský	587 693	9 197	156,49

Zdroj: ČSÚ, © 2014a; Policie ČR, 2014.

Zlínský kraj je mezi nejbezpečnější regiony České republiky zařazován dlouhodobě, což lze doložit nejen na výsledných hodnotách indexu kriminality analyzovaných za období od vzniku Krajského ředitelství policie Zlínského kraje a uvedených v Grafu 2, ale také řadou

článků v médiích, která se tímto pozitivním jevem pravidelně zabývají. (Česká televize, © 2013a; MAFRA, © 2013)

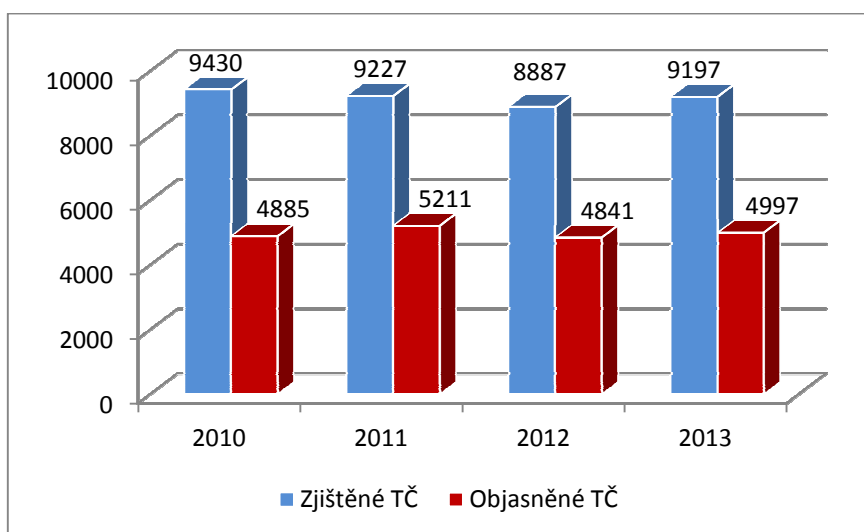

Obr. 4. Zátíženost Zlínského kraje kriminalitou (2010 – 2013).

Zdroj: ČSÚ, © 2014a; Policie ČR, 2014; vlastní zpracování.

Intenzita kriminality ve Zlínském kraji měla v letech 2010 – 2012 klesající charakter, což vedlo k výraznému zlepšení bezpečnostní situace na území Zlínského kraje. V roce 2013 pak došlo k poměrně značnému zvýšení hodnoty indexu kriminality, resp. ke zvýšení zátěže regionu, která se vrátila na úroveň roku 2011.

7.1.4 Vývoj celkové kriminality

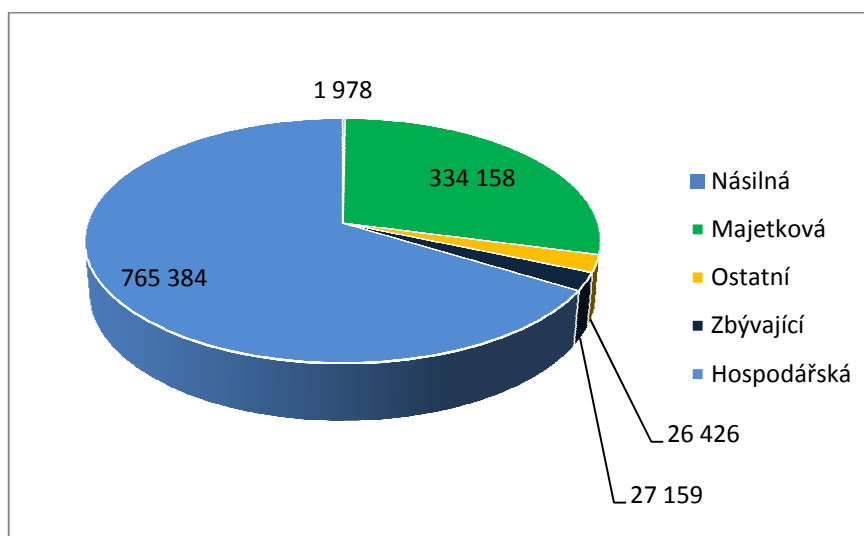

Obr. 5. Vývoj celkové kriminality ve Zlínském kraji (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Ve Zlínském kraji nebyly u stavu celkové kriminality v posledních letech vykazovány žádné výrazné odchylky a podíl Zlínského kraje na celkové kriminalitě České republiky tak je dlouhodobě nízký. Počet zjištěných trestných činů se od roku 2010 mírně snížil, naopak mírně vzrostla úspěšnost jejich objasněnosti, která se dlouhodobě pohybuje na úrovni hodnoty 54 %.

7.2 Celkové škody způsobené kriminalitou

Obr. 6. Škody podle druhů kriminality v ZLK v mil. Kč (2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Celkové škody, které byly v roce 2013 ve Zlínském kraji evidovány v souvislosti se zjištěnou trestnou činností, dosáhly částky 1 155 105 000 Kč, přičemž více než 66 % z této částky tvoří škody způsobené hospodářskými trestnými činy (celkem se jedná o 765 384 000 Kč). Z necelých 29 % pak byly celkové škody tvořeny ztrátami vyvolanými majetkovou kriminalitou. Naopak žádné škody nebyly v roce 2013 v kraji evidovány v souvislosti s mravnostní trestnou činností.

8 ANALÝZA KRIMINALITY V ÚO KŘP ZLÍNSKÉHO KRAJE

V této části práce byly autorem blíže analyzovány vybrané ukazatele kriminality v jednotlivých územních odborech Krajského ředitelství policie Zlínského kraje.

8.1 Analýza kriminality v ÚO Kroměříž

Okres Kroměříž se rozprostírá v západní části Zlínského kraje. S rozlohou 796 km² je nejmenším okresem tohoto kraje a na poslední místo se v rámci tohoto územně-samosprávného celku řadí také z hlediska počtu obyvatel, kterých zde k 1. lednu 2013 žilo 106 995. Tento okres je z převážné většiny tvořen nížinami, přičemž geografické podmínky ovlivňují zalidněnost, která je zde třetí největší v kraji. Na území okresu Kroměříž se nachází 79 obcí, mezi nimiž je sedm měst. Z nich jsou nejvýznamnějšími města Kroměříž, Holešov a Bystřice pod Hostýnem. Nezaměstnanost v tomto okrese dosáhla k 1. lednu 2013 hodnoty 11,59 %, což je v rámci Zlínského kraje druhá nejvyšší hodnota. (ČSÚ, © 2014b)

Obr. 7. Organizační členění ÚO Kroměříž. (Policie ČR, © 2014b)

Organizace a řízení výkonu činnosti Policie České republiky jsou v tomto okrese zabezpečeny Územním odborem Kroměříž, který je přímo podřízen Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje, a který se člení na pět obvodních oddělení. (Interní zdroje Policie ČR)

Do OOP Bystřice pod Hostýnem místně přísluší 19 obcí okresu, do OOP Holešov celkem 20 obcí okresu a do OOP Hulín 12 obcí. OOP Kroměříž je místně příslušné pro 34 obcí okresu a k OOP Morkovice, které je rozlohou největší, pak místně přísluší celkem 23 obcí okresu. (Policie ČR, © 2014b)

8.1.1 Stav a objasněnost kriminality

Tab. 4. Stav a objasněnost kriminality v ÚO Kroměříž (2013).

Druh kriminality	Zjištěné TČ	Podíl na ZLK (v %)	Objasněné TČ	Objasněnost (v %)
Násilná	133	19,05	104	78,20
Majetková	734	15,29	283	38,56
- krádeže prosté	341	..	123	..
- krádeže vloupáním	296	..	125	..
Mravnostní	32	26,45	24	75,00
Ostatní	196	22,15	161	82,14
Obecná kriminalita	1 095	16,83	572	52,24
Zbývající	343	20,81	321	93,59
Hospodářská	247	23,68	136	55,06
Celková kriminalita	1 685	18,32	1 029	61,07

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Nejčastěji evidovanými trestnými činy v ÚO Kroměříž byly v roce 2013 majetkové trestné činy, kterých zde bylo zjištěno celkem 734, což představuje 15,29 % veškeré majetkové kriminality evidované v tomto roce ve Zlínském kraji. Poměr majetkových trestných činů ve skladbě kriminality ÚO Kroměříž kopíruje krajskou skladbu kriminality a dokládá tak tvrzení odborníků o největším podílu majetkové trestné činnosti na celkové kriminalitě. Poměrně velké množství trestných činů bylo v tomto územním odboru zjištěno v oblasti hospodářské kriminality – celkem 247 hospodářských trestných činů tvořilo téměř čtvrtinu krajské hospodářské kriminality. Na celkové kriminalitě Zlínského kraje se potom ÚO Kroměříž podílel z 18,32 %.

Úspěšnost objasněnosti trestné činnosti v tomto ÚO dosáhla hodnoty 61,07 %, což je o 6,74 % více, než kolik činí krajský průměr a v porovnání s ostatními územními odbory kraje je tato objasněnost ze všech nejvyšší.

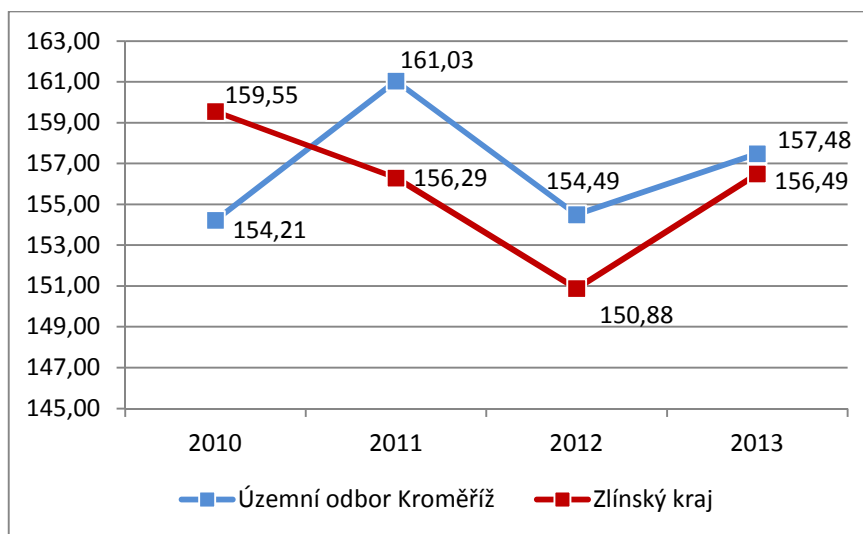
8.1.2 Intenzita kriminality

$$IK_{2013} = \frac{1\,685}{106\,995} * 10000 \quad (4)$$

$$IK_{2013} = 157,48$$

Výsledná hodnota indexu kriminality vypočtená pro ÚO Kroměříž je 157,48, což vyjadřuje, že na deset tisíc obyvatel okresu Kroměříž je evidováno necelých 158 trestných činů. Tento výsledek, který spadá do intervalu indexu kriminality (137; 169), řadí ÚO Kroměříž

mezi kriminalitou nejméně zatížené regiony v České republice. Hodnota indexu kriminality je o 0,99 bodu vyšší, než kolik činí krajský průměr.

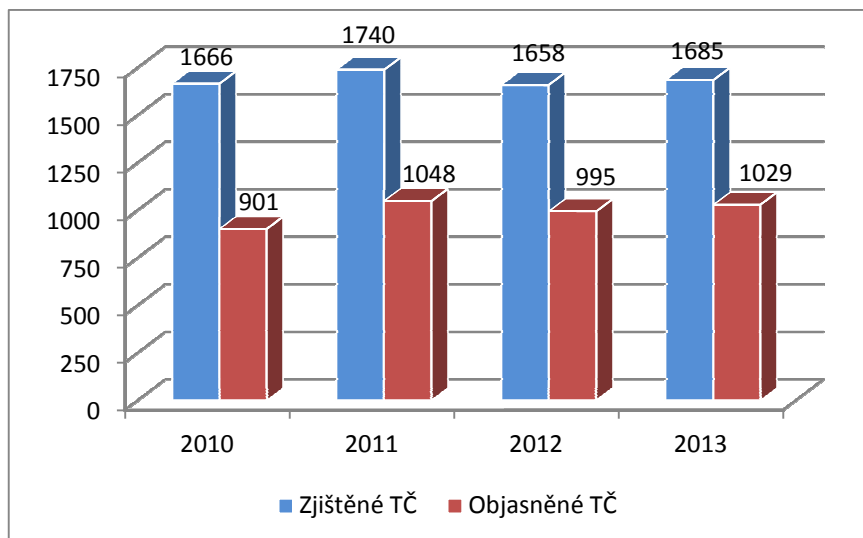
Obr. 8. Zatíženost ÚO Kroměříž kriminalitou (2010-2013).

Zdroj: ČSÚ, © 2014b; Policie ČR, 2014; vlastní zpracování.

Z uvedeného grafu, ve kterém jsou zaneseny vypočtené hodnoty indexu kriminality za léta 2010 – 2013 vyplývá, že zatímco v roce 2010 byl počet trestných činů evidovaných v ÚO Kroměříž na 10 000 obyvatel o 5,19 trestného činu nižší, než kolik činil průměr Zlínského kraje, v posledních třech letech se situace změnila a trestných činů naopak bylo evidováno přibližně o tři více, než kolik činil průměr Zlínského kraje. Bezpečnostní situace v ÚO Kroměříž se tak v posledních letech zhoršila a zatíženost jeho území kriminalitou vzrostla. I přesto ale výsledky indexu kriminality dlouhodobě zařazují tento okres mezi jedny z nejbezpečnějších v České republice.

8.1.3 Vývoj celkové kriminality

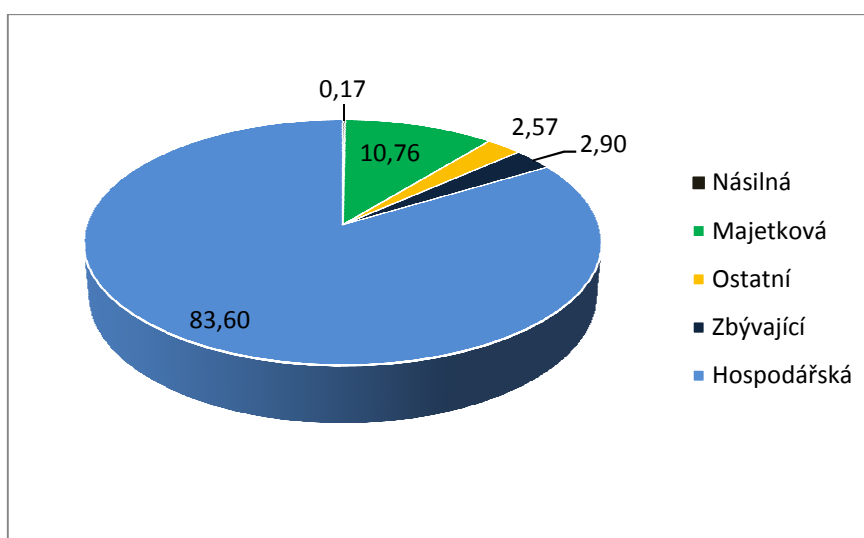
Celková kriminalita registrovaná v ÚO Kroměříž měla v posledních čtyřech letech stagnující charakter – nedocházelo zde k jejímu výraznému růstu ani poklesu. V průměru se počet zjištěných trestných činů se v letech 2010 – 2013 pohyboval kolem hodnoty 1 680. Naopak míra úspěšnosti objasnění kriminality se zde v posledních letech zvýšila a od roku 2011 zde je pravidelně úspěšně objasněno více než 60 % zjištěných trestných činů, což z hlediska úspěšnosti objasňování kriminality řadí ÚO Kroměříž mezi dlouhodobě nejúspěšnější v rámci Zlínského kraje.

Obr. 9. Vývoj celkové kriminality v ÚO Kroměříž (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

8.1.4 Celkové škody podle jednotlivých druhů kriminality

Obr. 10. Celkové škody podle druhů kriminality v ÚO KM v % (2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

V roce 2013 byly v ÚO Kroměříž v souvislosti s trestnou činností evidovány škody v celkové výši 269 299 000 Kč, přičemž tato částka tvořila 23,31 % všech škod způsobených v tomto roce ve Zlínském kraji. Na celkových škodách se v ÚO Kroměříž nejvíce podílely ty, jejichž původcem byly hospodářské trestné činy (celkem se jednalo o 225 124 000 Kč, což představovalo 83,60 % celkových škod v okrese), naopak nejmenší peněžní škody byly napáchány násilnou trestnou činností (celkem se jednalo o 455 000 Kč, což představovalo

0,17 % celkových škod zjištěných v ÚO Kroměříž). Žádné škody zde nebyly spojeny s mravnostními trestnými činy.

8.2 Analýza kriminality v ÚO Uherské Hradiště

Okres Uherské Hradiště se nachází v jihozápadní části Zlínského kraje a s rozlohou 991 km² je druhým nejmenším okresem tohoto kraje. Převážná část okresu je tvořena zemědělskými půdami, přičemž nevelká členitost reliéfu ovlivňuje zalidněnost okresu, která se dlouhodobě pohybuje nad průměrem kraje i České republiky. Okres Uherské Hradiště je tak druhým nejlidnatějším okresem Zlínského kraje. Nachází se zde celkem 78 obcí, z toho sedm měst, z nichž významná jsou města Uherské Hradiště, Uherský Brod a Uherský Ostroh. K 1. lednu 2013 zde žilo 143 494 obyvatel a nezaměstnanost zde k tomuto datu dosáhla hodnoty 10,26 %, přičemž tato hodnota odpovídá krajskému průměru nezaměstnanosti (tj. 10,42 %). (ČSÚ, © 2014b)

Obr. 11. Organizační členění ÚO Uherské Hradiště. (Policie ČR, © 2014b)

Řízení výkonu policejních činností zabezpečuje v tomto okrese Územní odbor Uherské Hradiště, který se člení na pět obvodních oddělení Policie ČR. K OOP Bojkovice místně přísluší celkem 15 obcí, přičemž výkon policejních činností ve třech z nich zajišťuje policejní stanice ve Strání. OOP Buchlovice zajišťuje policejní činnost v 17 obcích, které spadají do jeho místní příslušnosti. K OOP Uherský Brod místně přísluší 15 obcí okresu a k OOP Uherský Ostroh celkem 5 obcí. Největším obvodním oddělením v okrese je OOP Uherské Hradiště, do nějž místně přísluší celkem 27 obcí okresu. Orgánem s územní působností vztahující se na celé území okresu je dopravní inspektorát zřízený při ÚO Uherské Hradiště. (Policie ČR, © 2014b)

8.2.1 Stav a objasněnost kriminality

Tab. 5. Stav a objasněnost kriminality v ÚO Uherské Hradiště (2013).

Druh kriminality	Zjištěné TČ	Podíl na ZLK (v %)	Objasněné TČ	Objasněnost (v %)
Násilná	129	18,48	101	78,29
Majetková	1 045	21,76	306	29,28
- krádeže prosté	511	..	157	..
- krádeže vloupáním	396	..	94	..
Mravnostní	20	16,53	12	60,00
Ostatní	189	21,36	149	78,84
Obecná kriminalita	1 383	21,26	568	41,07
Zbývající	374	22,69	353	94,39
Hospodářská	245	23,49	124	50,61
Celková kriminalita	2 002	21,77	1 045	52,20

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Trestnými činy nejčastěji evidovanými v ÚO Uherské Hradiště byly v roce 2013 ty, které spadají do oblasti majetkové kriminality, což odpovídá skladbě kriminality Zlínského kraje. Celkem jich zde bylo zjištěno 1 045, což představuje 21,76 % veškeré majetkové kriminality evidované na území kraje. Naopak hospodářské trestné činy evidované v ÚO Uherské Hradiště mají na celkové hospodářské kriminalitě v kraji nejnižší podíl ze všech územních odborů – tvoří ji z 23,49 %. Na celkové kriminalitě Zlínského kraje se ÚO Uherské Hradiště podílí z 21,77 %.

V roce 2013 bylo v tomto územním odboru objasněno 52,20 % všech zjištěných trestných činů, což je o 2,13 procentního bodu méně, než kolik činí krajský průměr. Z hlediska úspěšnosti objasněnosti kriminality se tak ÚO Uherské Hradiště zařadil v rámci kraje na třetí pozici.

8.2.2 Intenzita kriminality

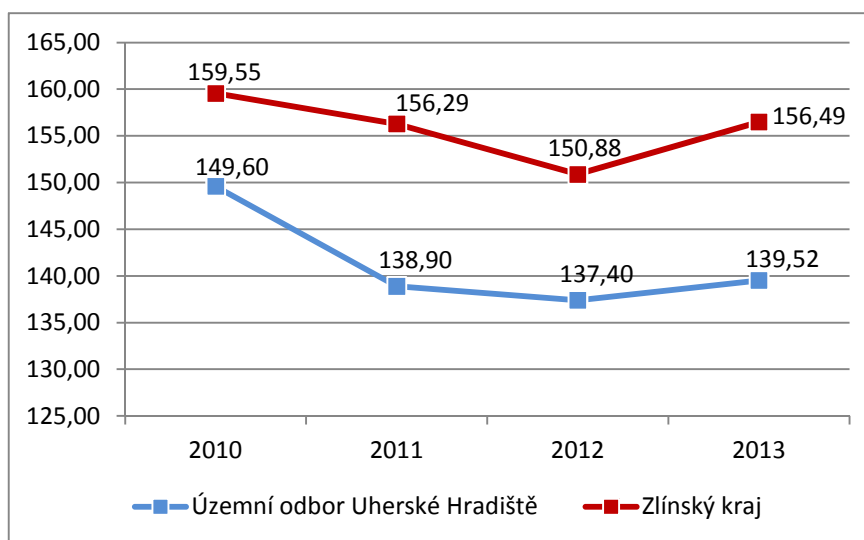
$$IK_{2013} = \frac{2\,002}{143\,494} * 10000 \quad (5)$$

$$IK_{2013} = 139,52$$

Přestože celková objasněnost trestné činnosti v tomto územním odboru byla nižší než krajský průměr, vypočtená hodnota indexu kriminality je 139,52, což ÚO Uherské Hradiště z hlediska zatíženosti kriminalitou řadí na poslední místo v celém kraji. Výsledek cca 140

trestných činů registrovaných na 10 000 obyvatel tak z okresu Uherské Hradiště činí jeden z kriminalitou nejméně zatížených okresů v České republice.

Výsledek výpočtu indexu kriminality rovněž dokládá tvrzení odborníků, že právě tento ukazatel objektivně vyjadřuje míru dopadu trestné činnosti na obyvatelstvo a sledované území.

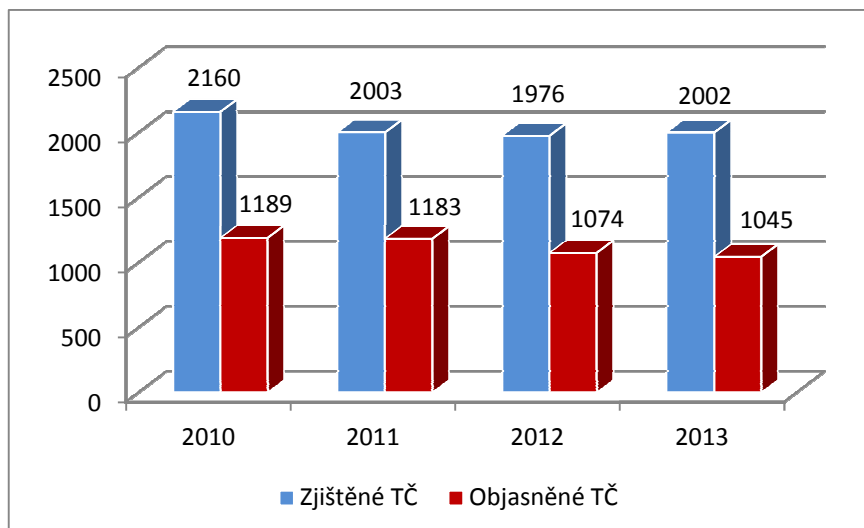
Obr. 12. Zatíženost ÚO Uherské Hradiště kriminalitou (2010-2013).

Zdroj: ČSÚ, © 2014b; Policie ČR, 2014, vlastní zpracování.

Okres Uherské Hradiště se z republikového hlediska zařazuje mezi kriminalitou nejméně zatížené regiony dlouhodobě, jak vyplývá z hodnot indexu kriminality vypočtených za léta 2010 – 2013 a uvedených v grafu. Množství trestných činů registrovaných v tomto územním odboru na 10 000 obyvatel bylo za sledovaná období v průměru o 14 trestných činů nižší, než kolik činily průměrné krajské hodnoty. ÚO Uherské Hradiště je tak dlouhodobě nejbezpečnějším okresem Zlínského kraje, ale také jedním z nejbezpečnějších okresů České republiky, s velmi nízkými dopady trestné činnosti na jeho obyvatelstvo.

8.2.3 Vývoj celkové kriminality

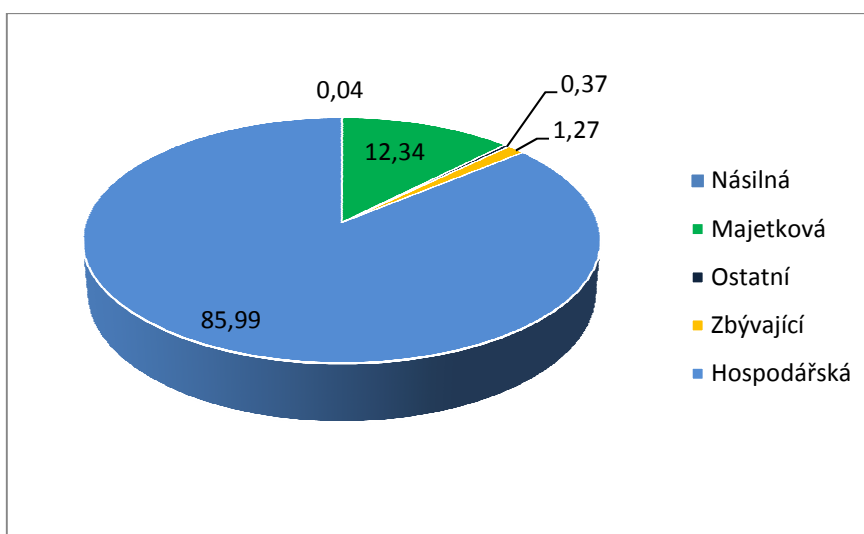
Celková kriminalita evidovaná v Územním odboru Uherské Hradiště má v posledních letech klesající charakter a od roku 2010 se počet zde zjištěných trestných činů výrazně snížil. Mírně se však také snížila míra úspěšnosti objasněnosti kriminality. Zatímco v roce 2011 bylo v tomto územním odboru objasněno 59,06 % všech zjištěných trestných činů, v roce 2013 už to bylo pouze 52,20 %. Objasněnost kriminality se zde proto pohybuje mírně pod krajským průměrem.

Obr. 13. Vývoj celkové kriminality v ÚO UH (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

8.2.4 Celkové škody podle jednotlivých druhů kriminality

Obr. 14. Celkové škody podle druhů kriminality v ÚO UH v % (2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Celkové škody, které byly v roce 2013 evidovány v Územním odboru Uherské Hradiště, a které zde byly způsobeny kriminalitou, dosáhly částky 429 954 000 Kč, což představuje 37,22 % všech škod způsobených trestnou činností ve Zlínském kraji. Největší podíl pak nesly škody způsobené hospodářskou kriminalitou (celkem se jednalo o 369 714 000 Kč, což je 85,99 % celkových škod zjištěných v ÚO), naopak nejnižší škody vznikly v souvislosti s násilnou kriminalitou (celkem se jednalo o 169 000 Kč, což je 0,04 % celkových škod).

8.3 Analýza kriminality v ÚO Vsetín

Okres Vsetín, který se nachází v severní části Zlínského kraje, je s rozlohou 1 143 km² největším okresem tohoto kraje. Jeho území je z více než poloviny zalesněno a značná členitost reliéfu jej řadí mezi nejhornatější okresy v České republice, přičemž geografické podmínky významně ovlivňují nejen zalidněnost okresu, která je v rámci Zlínského kraje nejnižší, ale také průmysl, zemědělství a s nimi spojené pracovní příležitosti. Nezaměstnanost v tomto okrese dlouhodobě převyšuje průměrné hodnoty - k 1. 1. 2013 dosáhla úrovně 11,95 % a byla tak nejvyšší ve Zlínském kraji. (ČSÚ, © 2014b)

V okrese Vsetín se nachází 61 obcí, mezi nimiž je celkem šest měst, z nichž největšími jsou Valašské Meziříčí, Vsetín a Rožnov pod Radhoštěm. Na začátku roku 2013 zde žilo 144 675 obyvatel. (ČSÚ, © 2014b)

Obr. 15. Organizační členění ÚO Vsetín. (Policie ČR, © 2014b)

Řízení a organizace výkonu činnosti policie v tomto okrese zabezpečuje Územní odbor Vsetín, který je rozčleněn na šest obvodních oddělení policie. K OOP Horní Lideč místně přísluší celkem 14 obcí, k OOP Jablůnka 11 obcí a k OOP Karolinka celkem šest obcí vsetínského okresu. OOP Rožnov pod Radhoštěm zajišťuje policejní činnost v osmi obcích a dále pod něj spadá Policejní stanice Horní Bečva, která zajišťuje policejní činnost v dalších čtyřech obcích okresu. K OOP Valašské Meziříčí je místně příslušných celkem 12 obcí okresu, přičemž policejní činnost na území devíti z nich zajišťuje PS Kelč, která pod toto OOP spadá. Posledním je OOP Vsetín, ke kterému místně přísluší celkem šest obcí. Podobně jako v ostatních územních odborech je i zde zřízen dopravní inspektorát s působností na celém území okresu. (Policie ČR, © 2014b)

8.3.1 Stav a objasněnost kriminality

Tab. 6. Stav a objasněnost kriminality v ÚO Vsetín (2013).

Druh kriminality	Zjištěné TČ	Podíl na ZLK (v %)	Objasněné TČ	Objasněnost (v %)
Násilná	199	28,51	146	73,37
Majetková	1 451	30,22	469	32,32
- krádeže prosté	731	..	264	..
- krádeže vloupáním	564	..	150	..
Mravnostní	23	19,01	20	86,96
Ostatní	233	26,33	185	79,40
Obecná kriminalita	1 906	29,30	820	43,02
Zbývající	418	25,36	372	89,00
Hospodářská	250	23,97	139	55,60
Celková kriminalita	2 574	27,99	1 331	51,71

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Skladba kriminality v ÚO Vsetín kopírovala v roce 2013 skladbu kriminality Zlínského kraje. Nejvíce trestných činů tak bylo zjištěno v oblasti majetkové kriminality, přičemž tyto trestné činy tvořily 30,2 % celkové majetkové kriminality ve Zlínském kraji. Poměrně velkým dílem oproti zbývajícím územním odborům se ÚO Vsetín podílel na celkové násilné kriminalitě – v roce 2013 zde bylo evidováno 199 násilných trestných činů, což představovalo téměř 29 % všech násilných činů zjištěných na území kraje. Celkový počet 2 574 zjištěných trestných činů je v rámci Zlínského kraje druhý největší a na jeho celkové kriminalitě se podílel z 28 %.

V otázce objasněnosti kriminality se ÚO Vsetín zařadil v rámci Zlínského kraje na poslední místo – celkem zde v roce 2013 bylo objasněno 51,7 % zjištěných trestných činů, což je o 2,62 % méně, než kolik činí průměr objasněnosti kriminality v kraji. Nejmenší objasněnost zde vykazovaly majetkové trestné činy.

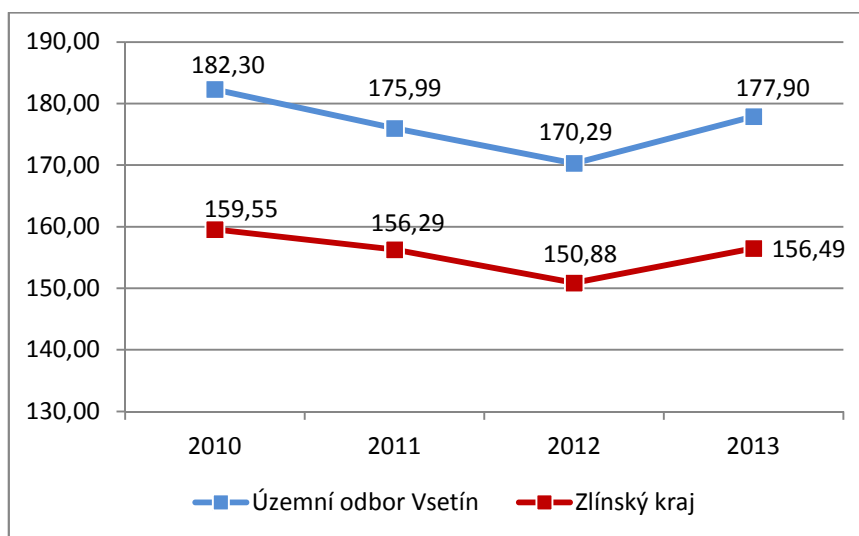
8.3.2 Intenzita kriminality

$$IK_{2013} = \frac{2574}{144\,675} * 10000 \quad (6)$$

$$IK_{2013} = 177,92$$

Hodnota indexu kriminality vypočtená pro ÚO Vsetín za rok 2013 je 177,92. Toto číslo výrazně převyšuje průměr indexu za Zlínský kraj. Téměř 180 trestných činů registrovaných na 10 000 obyvatel tak v rámci České republiky řadí hodnotu indexu kriminality do inter-

valu (170; 219), což z republikového hlediska řadí okres Vsetín mezi regiony s mírně zvýšenou kriminalitou, na rozdíl od zbývajících okresů Zlínského kraje.

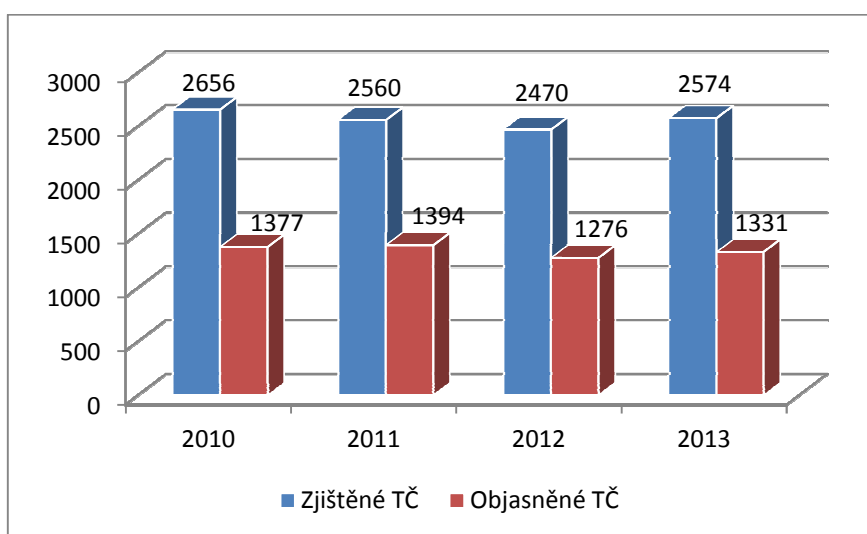

Obr. 16. Zatíženost ÚO Vsetín kriminalitou (2010-2013).

Zdroj: ČSÚ, © 2014b; Policie ČR, 2014; vlastní zpracování.

Na základě hodnot indexu kriminality zanesených do výše uvedeného grafu a vypočtených za období let 2010 – 2013 lze stanovit, že hodnoty indexu kriminality ÚO Vsetín v každém roce významně převyšovaly hodnoty Zlínského kraje. Vyšší dopady trestné činnosti na obyvatelstvo a území tak jsou v tomto okrese dlouhodobým problémem.

8.3.3 Vývoj celkové kriminality

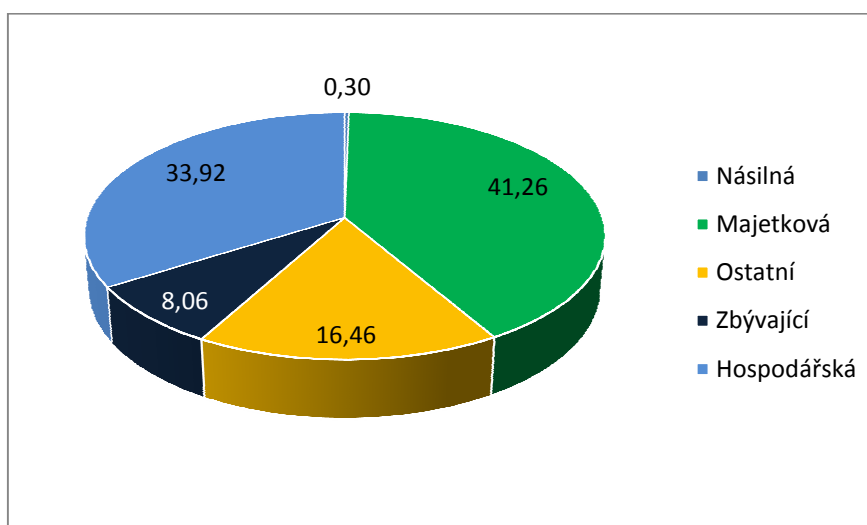

Obr. 17. Vývoj celkové kriminality v ÚO Vsetín (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Úroveň celkové trestné činnosti v ÚO Vsetín v roce 2011 meziročně mírně poklesla – množství zjištěných trestných činů se od tohoto roku pohybuje kolem 2 500 ročně a v žádném roce se nijak výrazně neodchýlilo. Rovněž úspěšnost objasněnosti kriminality se zde v posledních čtyřech letech pohybuje na úrovni 51 %, tedy výrazně pod krajským průměrem. Na základě údajů zjištěných v této části analýzy lze stanovit, že kriminalita v ÚO Vsetín má v posledních letech stagnující charakter.

8.3.4 Celkové škody podle jednotlivých druhů kriminality

Obr. 18. Celkové škody podle druhů kriminality v ÚO VS v % (2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

V roce 2013 byly v Územním odboru Vsetín evidovány škody způsobené trestnou činností ve výši 100 964 000 Kč, což představovalo pouze 8,74 % celkových škod způsobených kriminalitou ve Zlínském kraji. Skladba peněžních škod v ÚO Vsetín na rozdíl od zbývajících územních odborů nekopírovala krajskou skladbu, neboť největší podíl na celkových škodách v tomto územním odboru měla majetková kriminalita. S majetkovými trestnými činy byly spojeny škody za celkem 41 659 000 Kč, což je 41,26 % všech zde zjištěných peněžních škod. Škody způsobené hospodářskou kriminalitou dosáhly výše 34 246 000 Kč, což je 33,92 % všech škod zjištěných na území tohoto ÚO. Ani na Vsetínsku nebyly v roce 2013 evidovány žádné peněžní škody, které by byly způsobeny mravnostní kriminalitou.

8.4 Analýza kriminality v ÚO Zlín

Okres Zlín, jehož rozloha je 1 034 km², je druhým největším okresem Zlínského kraje a nachází se v jeho centrální části. Území tohoto okresu je geograficky rozmanité a nachází

se v něm celkem 89 obcí, z nichž celkem deset jsou města. Mezi nejvýznamnější sídla patří krajské město Zlín, a dále Luhačovice, Napajedla a Otrokovice. Velké množství obcí i velikost měst ovlivňují zalidněnost okresu, která se pohybuje poměrně vysoko nad republikovým průměrem. K 1. lednu 2013 zde žilo 192 529 obyvatel, což je nejvíce ze všech okresů Zlínského kraje. Míra nezaměstnanosti zde na konci roku 2012 dosáhla hodnoty 8,76 % a byla tak výrazně nižší, než kolik činila průměrná míra nezaměstnanosti v kraji. (ČSÚ, © 2014b)

Obr. 19. Organizační členění ÚO Zlín. (Policie ČR, © 2014b)

Organizace a řízení výkonu policejních činností jsou zde zabezpečeny Územním odborem Zlín, který je rozčleněn na osm obvodních oddělení policie. Do OOP Fryšták místně přísluší 14 obcí, resp. 13 a tři místní části města Zlína. Celkem 17 obcí okresu pak místně přísluší do OOP Luhačovice, 7 obcí do OOP Napajedla, 7 obcí do OOP Otrokovice a 9 obcí do OOP Slavičín. (Policie ČR, © 2014b)

Zbývajícím třemi obvodními odděleními jsou OOP Valašské Klobouky, do nějž místně přísluší celkem 16 obcí, dále OOP Vizovice se 13 místně příslušnými obcemi a OOP Zlín, do nějž místně přísluší krajské město Zlín a dalších 12 obcí okresu. Podobně jako v ostatních územních odborech i zde je zřízen dopravní inspektorát. (Policie ČR, © 2014b)

8.4.1 Stav a objasněnost kriminality

Tab. 7. Stav a objasněnost kriminality v ÚO Zlín (2013).

Druh kriminality	Zjištěné TČ	Podíl na ZLK (v %)	Objasněné TČ	Objasněnost (v %)
Násilná	237	33,95	168	70,89
Majetková	1 572	32,74	535	34,03
- krádeže prosté	732	..	297	..
- krádeže vloupáním	617	..	151	..
Mravnostní	46	51,69	33	71,74
Ostatní	267	38,47	199	74,53
Obecná kriminalita	2 122	32,62	935	44,06
Zbývající	513	33,53	484	94,35
Hospodářská	301	52,62	173	57,48
Celková kriminalita	2 936	31,92	1 592	54,22

Zdroj: Policie ČR, 2014.

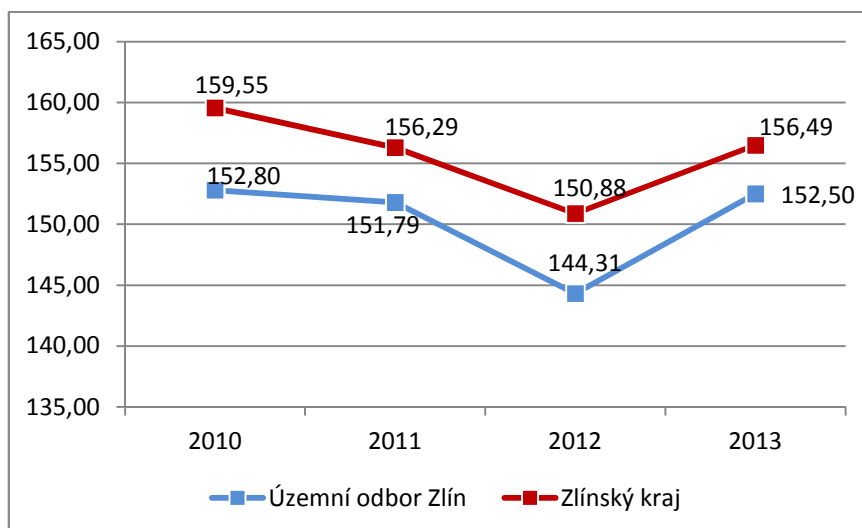
Také v ÚO Zlín byly v roce 2013 nejčastěji evidovány majetkové trestné činy, kterých bylo spácháno 1 572, což představuje 32,4 % celkové majetkové kriminality ve Zlínském kraji. Skladba kriminality v tomto územním odboru se však od zbytku kraje výrazně odlišuje v počtu zjištěných mravnostních trestných činů, které tvořily více než polovinu tohoto typu trestné činnosti v kraji. Podobný stav lze pozorovat také u hospodářské kriminality - hospodářské trestné činy v ÚO Zlín tvořily téměř 53 % všech trestných činů této kategorie zjištěných ve Zlínském kraji. Celková objasněnost kriminality zde za rok 2013 dosáhla hodnoty 54,22 %, přičemž tato hodnota je jen o 0,11 procentního bodu nižší než krajský průměr.

8.4.2 Intenzita kriminality

$$IK_{2013} = \frac{2\,936}{192\,529} * 10000 \quad (7)$$

$$IK_{2013} = 152,50$$

Hodnota indexu kriminality v Územním odboru Zlín za rok 2013 je 152,50, což v celorepublikovém měřítku zařazuje okres Zlín mezi kriminalitou nejméně zatížené regiony. Necelých 153 trestných činů registrovaných na jednoho obyvatele rovněž tento územní odbor taví v rámci Zlínského kraje do pozice druhého kriminalitou nejméně zatíženého okresu.

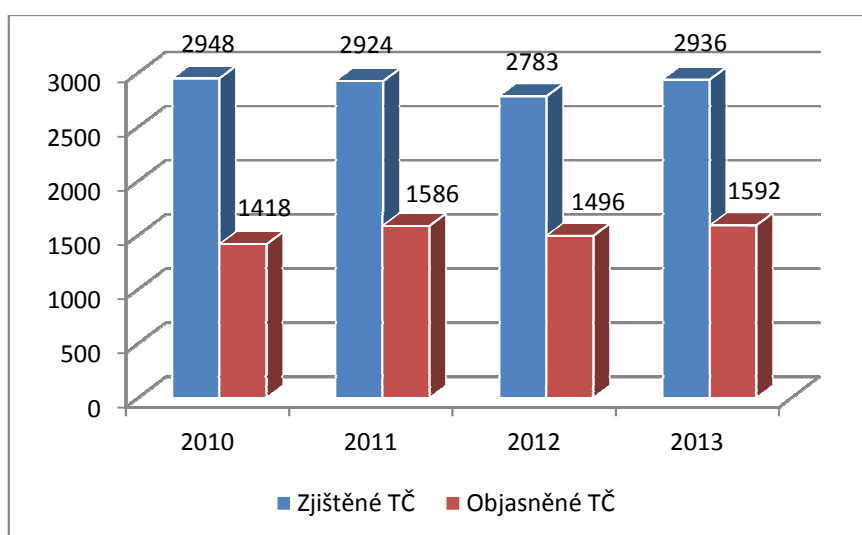

Obr. 20. Zatíženost ÚO Zlín kriminalitou (2010-2013).

Zdroj: ČSÚ, © 2014b; Policie ČR, 2014; vlastní zpracování.

Nízká zatíženost kriminalitou a od ní se odvíjející dopady trestné činnosti na území a obyvatelstvo Územního odboru Zlín jsou oproti průměru Zlínského kraje vykazovány dlouhodobě, jak vyplývá z hodnot indexu kriminality analyzovaných za léta 2010 – 2013 a uvedených v Grafu 14. Počet trestných činů registrovaných na 10 000 obyvatel byl v tomto ÚO o 5 trestných činů nižší, než kolik činil krajský průměr.

8.4.3 Vývoj celkové kriminality

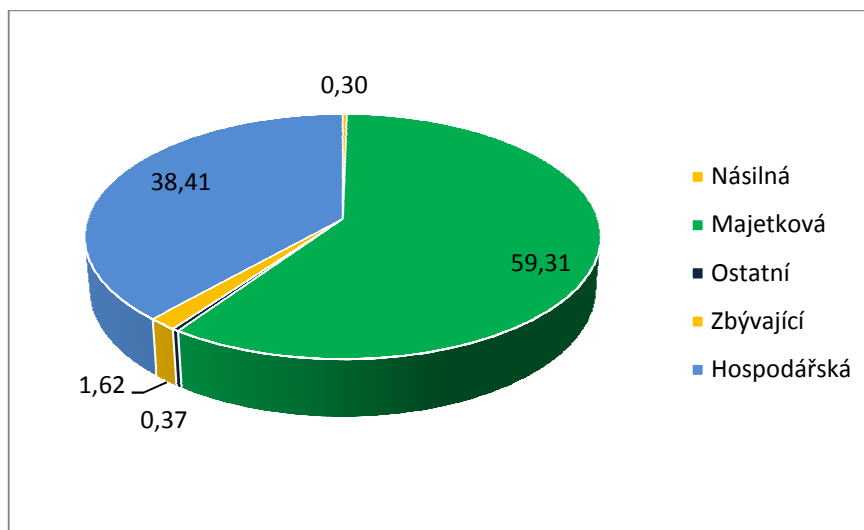
Obr. 21. Vývoj celkové kriminality v ÚO Zlín (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Celková kriminalita v Územním odboru Zlín se od roku 2010, kdy vzniklo Krajské ředitelství policie Zlínského kraje, výrazně neměnila. Počet trestných činů zjištěných v tomto

územním odboru tak v posledních letech tvoří asi třetinu celkové kriminality kraje. Naopak objasněnost kriminality se zde v posledních letech zvýšila – zatímco v roce 2010 bylo objasněno pouze 48,10 % zjištěných trestných činů, v posledních třech analyzovaných letech jich bylo úspěšně objasněno průměrně 54 %, což je hodnota srovnatelná s průměrem objasněnosti kriminality v kraji.

8.4.4 Celkové škody způsobené kriminalitou

Obr. 22. Celkové škody podle druhu kriminality v ÚO ZL v % (2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Policie České republiky evidovala v ÚO Zlín v roce 2013 celkové škody způsobené zde trestnou činností ve výši 354 889 000 Kč, což představovalo 30,72 % všech škod zjištěných v tomto roce na území Zlínského kraje. Ani v ÚO Zlín se skladba kriminality zcela neshodovala se zbývajícími územními odbory. Největší podíl na celkových škodách zde měly majetkové trestné činy (škody způsobené majetkovými trestnými činy dosáhly výšky 210 480 000 Kč, což představuje 59,31 % všech škod zjištěných v tomto ÚO) a dále škody způsobené hospodářskou kriminalitou, jejichž výše byla 136 300 000 Kč, což představuje 38,41 % celkových škod v tomto územním odboru.

Podobně jako v ostatních ÚO Zlínského kraje pak nejnižší podíl na celkových škodách nesly ty, které byly způsobeny násilnou trestnou činností a vůbec žádné peněžní škody nebyly evidovány v souvislosti s mravnostní trestnou činností.

9 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTI POLICIE VE ZLÍNSKÉM KRAJI

V této části analýzy jsou specifikovány lidské zdroje v Policii České republiky ve Zlínském kraji. Autor práce se zde zaměřil na bližší specifikaci dvojího pojetí pracovně-právních vztahů v policii, ale především na aktuální situaci a vývoj personálního stavu policie na území kraje.

9.1 Lidské zdroje v Policii České republiky

Činnost Policie České republiky, a hlavní úkoly, které jsou s touto úzce propojeny, a které vyplývají z ustanovení zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, zajišťují *policisté ve služebním poměru*. Jedná se o příslušníky policie, kteří vzhledem ke státu vykonávají službu a jejichž povinnosti a pravomoci jsou upraveny zákonem, přičemž tyto jsou za účelem efektivního výkonu policejních činností poměrně rozsáhlé. Služebně-právní vztahy policistů jsou upraveny zákonem č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. (ČESKO, 2003; ČESKO, 2008)

Mezi policisty ve služebním poměru se řadí např. příslušníci Služby pořádkové policie, Služby dopravní policie, Služby kriminální policie a vyšetřování, příslušníci útvarů SKPV (např. Útvar odhalování organizovaného zločinu SKPV, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV a další útvary), příslušníci Služby cizinecké policie, Útvaru rychlého nasazení, příslušníci Ochranné služby a dalších útvarů Policie České republiky. (Policie ČR, © 2014a)

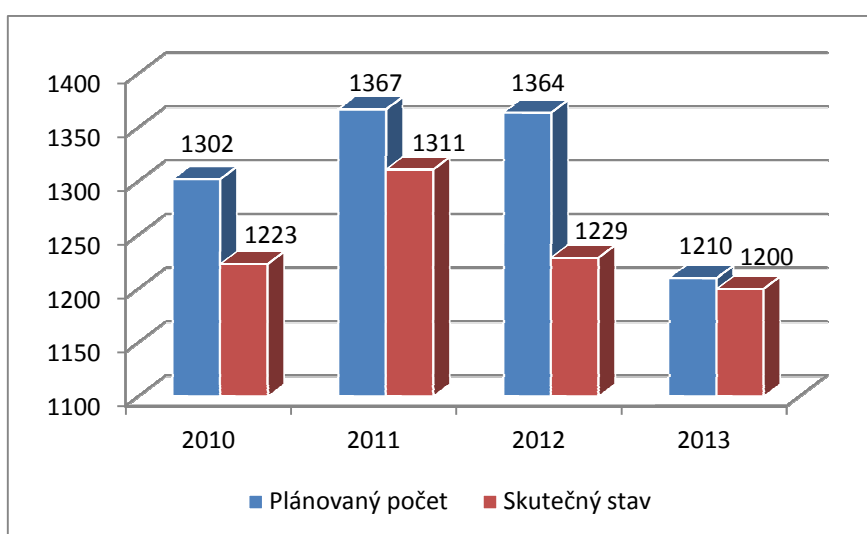
Na zajištění činnosti policie se však podílejí také *občanští zaměstnanci policie*, kteří jsou – na rozdíl od policistů – v pracovním poměru k Policii České republiky, resp. k České republice. Těchto zaměstnanců je oproti policistům ve služebním poměru výrazně méně, jejich pravomoci jsou značně omezeny a není jim přidělena služební hodnost ani hodnostní označení. Občanští zaměstnanci policie zajišťují výkon především organizačních, administrativních a technických úkolů, které s výkonem policejních činností souvisí. (Policie ČR, © 2014a)

Mezi občanské zaměstnance policie tak mohou být zařazeni administrativně-spisoví pracovníci, vybraní zaměstnanci různých oddělení krajských ředitelství Policie České republiky, techničtí pracovníci a další. (Policie ČR, © 2014a)

9.2 Personální zajištění činnosti policie ve Zlínském kraji

V rámci Evropské unie se Česká republika z hlediska počtu policistů řadí na přední místa. Počet policistů ve služebním poměru plánovaný na rok 2013 Ministerstvem vnitra České republiky byl celkem 38 996 policistů. Z tohoto počtu připadalo na Zlínský kraj 1 210 policistů ve služebním poměru, což představuje pouze 3,10 % celkového množství policistů v zemi. Toto číslo je ovlivněno např. množstvím obyvatel žijících na území Zlínského kraje, ale také vývojem úrovně trestné činnosti a jejích dopadů, a řadou dalších faktorů.

9.2.1 Vývoj personálního stavu policistů ve služebním poměru

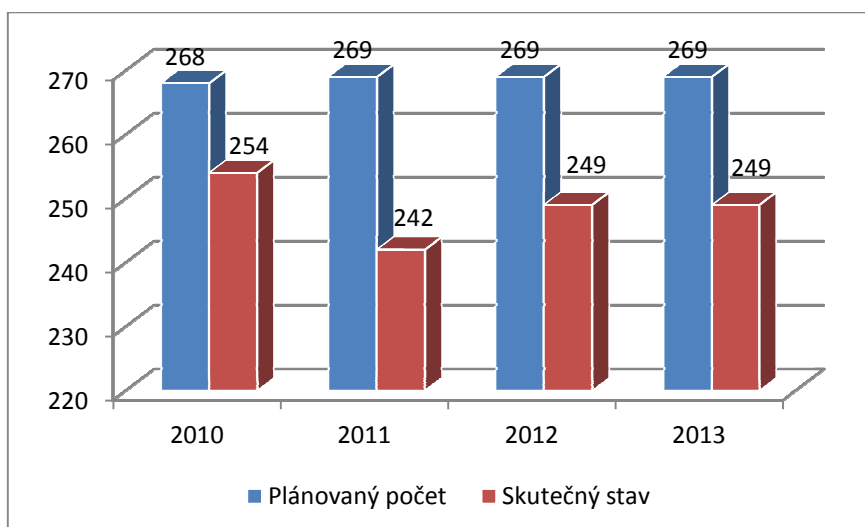
Obr. 23. Vývoj počtu příslušníků policie v ZLK (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

V roce 2013 zajišťovalo činnost policie ve Zlínském kraji celkem 1 200 policistů ve služebním poměru, což bylo nejméně od vzniku KŘP Zlínského kraje v roce 2010. Počet policistů v kraji má v posledních letech klesající tendenci: Od roku 2011 klesl o více než 100 policistů.

Skutečný stav policistů ve služebním poměru je ve Zlínském kraji dlouhodobě nižší, než počet plánovaný na jednotlivá léta Policejním prezidiem a Ministerstvem vnitra ČR, coby zřizovatelem policie.

9.2.2 Vývoj personálního stavu občanských zaměstnanců policie

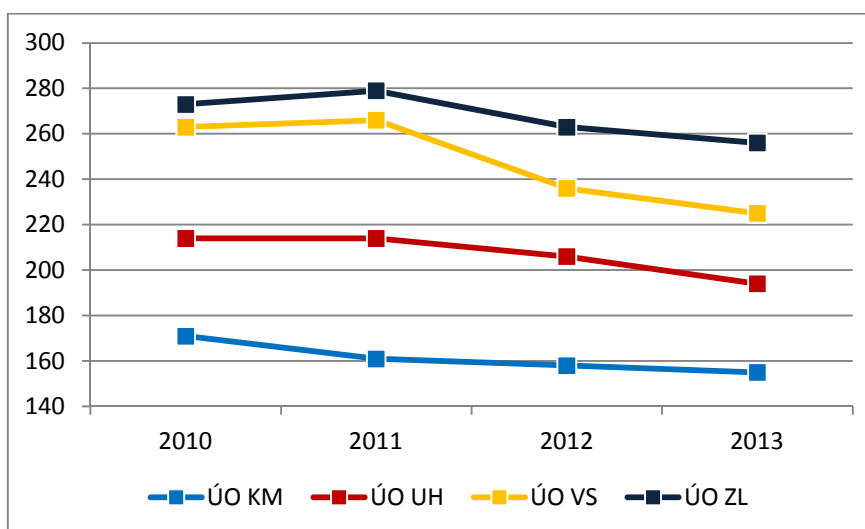

Obr. 24. Vývoj počtu občanských zaměstnanců v ZLK (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Také skutečný personální stav občanských zaměstnanců Policie ČR je ve Zlínském kraji dlouhodobě nižší než jejich počet naplánovaný Ministerstvem vnitra ČR. Rozdíly mezi plány a skutečností jsou však v případě občanských zaměstnanců menší, a také vývoj jejich počtu je vyvážený – od vzniku KŘP Zlínského kraje nedocházelo k výraznému poklesu ani nárůstu, v posledních dvou letech dokonce počet občanských zaměstnanců stagnuje.

9.2.3 Vývoj personálního stavu policistů ve služebním poměru v ÚO

Obr. 25. Vývoj počtu policistů v ÚO KŘP ZLK (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

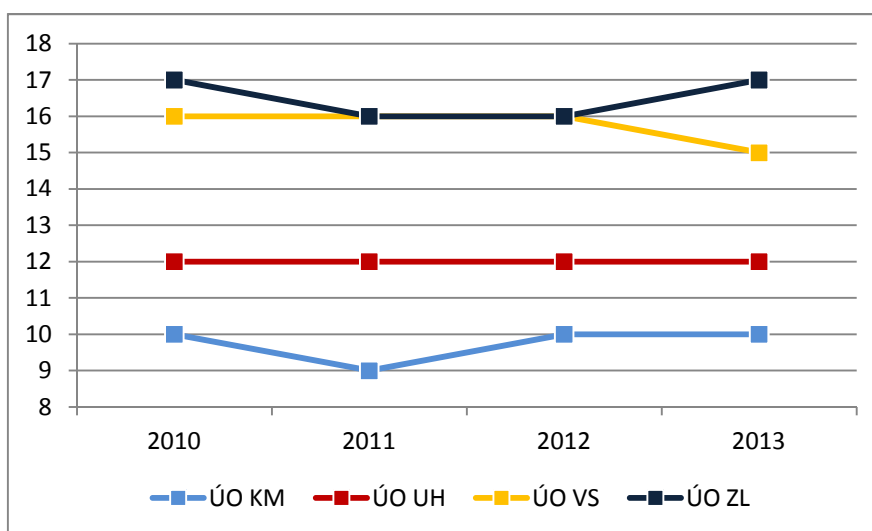
V ÚO Zlín zajišťovalo v roce 2013 výkon policejních činností celkem 256 policistů ve služebním poměru, přičemž tento počet byl ve srovnání s ostatními územními odbory nejvyšší. Počet policistů v okrese Zlín má od roku 2011 klesající charakter (mezi roky 2011 – 2013 klesl skutečný personální stav o 23 příslušníků policie). Přesto je počet policistů v tomto územním odboru dlouhodobě nejvyšší v kraji, což je pravděpodobně ovlivněno počtem zde žijících obyvatel.

Významný pokles počtu policistů ve služebním poměru byl zaznamenán v ÚO Vsetín. Zatímco v roce 2011 bylo v tomto územním odboru zařazeno 266 příslušníků policie, v roce 2013 to už bylo pouze 225. Pokles skutečného personálního stavu v okrese Vsetín je ve srovnání s ostatními územními odbory Zlínského kraje nejvýraznější.

K mírnému poklesu personálního stavu došlo také v ÚO Uherské Hradiště, kde v roce 2013 zajišťovalo výkon policejních činností 194 policistů ve služebním poměru, což je druhé nejnižší číslo v kraji.

Nejméně policistů ve Zlínském kraji pak ve srovnání s ostatními územními odbory bylo zařazeno do ÚO Kroměříž, kde v roce 2013 zajišťovalo výkon policejních činností 155 policistů. Oproti ostatním územním odborům je tendence personálního stavu policistů ve služebním poměru dlouhodobě klesající, avšak pokles je mírný a počet policistů v ÚO Kroměříž se ve srovnání s ostatními územními odbory snížil nejméně.

9.2.4 Vývoj personálního stavu občanských zaměstnanců policie v ÚO

Obr. 26. Vývoj počtu občanských zaměstnanců policie (2010-2013).

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Z výsledků analýzy vývoje personálního stavu u občanských zaměstnanců Policie České republiky v jednotlivých územních odborech vyplývá poměrná stálost. Ani v jednom z územních odborů totiž ve sledovaném období nedošlo k výrazným změnám – pokud se už počet občanských zaměstnanců měnil, pak se jednalo o ojedinělé případy, kdy meziročně došlo ke snížení personálního stavu o jednoho občanského zaměstnance policie (např. v ÚO Kroměříž v roce 2011 nebo v ÚO Vsetín v roce 2013). V územním odboru Uherské Hradiště se pak počet občanských zaměstnanců policie od vzniku KŘP Zlínského kraje neměnil.

Nejvíce občanských zaměstnanců je zařazeno v územních odborech Zlín a Vsetín, což koresponduje s počtem policistů ve služebním poměru i značnou územní rozsáhlostí jmenovaných územních odborů. Naopak nejméně občanských zaměstnanců je pak zařazeno v ÚO Kroměříž.

10 EKONOMICKÉ ASPEKTY ŘÍZENÍ ČINNOSTI POLICIE VE ZLÍNSKÉM KRAJI

V této části analýzy se autor práce zaměřil na ekonomické aspekty řízení činnosti policie ve Zlínském kraji. Analyzovány zde jsou výdaje KŘP Zlínského kraje spojené s personálním řízením činnosti policie (platy policistů ve služebním poměru a občanských zaměstnanců policie a jejich vývoj), a dále vybrané výdaje spojené se zajištěním fungování policie ve Zlínském kraji.

10.1 Výdaje spojené s personálním řízením činnosti policie

Objem prostředků vynakládaných každoročně na platy policistů ve služebním poměru a občanských zaměstnanců Policie ČR se odvíjí od množství prostředků uvolněných na financování policie ze státního rozpočtu. Každý policista i občanský zaměstnanec je zařazen do platové třídy s příslušným platovým tarifem, přičemž problematika odměňování je stanovena zákonem. (Policie ČR, © 2010c)

Tab. 8. Platy občanských zaměstnanců a policistů v ZLK v Kč (2010-2013).

	2010	2011	2012	2013
Občanští zaměstnanci	59 970 999	59 528 000	58 168 999	59 630 942
Policisté	456 572 999	451 252 000	430 944 000	431 349 765
Celkové výdaje	516 543 998	510 780 000	489 112 999	490 980 707

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Celkový objem prostředků vynaložených v roce 2013 na platy policistů a občanských zaměstnanců Policie České republiky ve Zlínském kraji byl 490 980 707 Kč, přičemž 87,9 % z této částky bylo vynaloženo na platy policistů, zbylých 12,1 % pak na platy občanských zaměstnanců policie. Průměrný hrubý měsíční plat policisty v České republice v roce 2013 činil 31 459 Kč (údaj Policejního prezidia České republiky, stav k 31. 8. 2013).

Objem výdajů vynaložených na platy policistů ve služebním poměru ve Zlínském kraji se od vzniku Krajského ředitelství policie ZLK v roce 2010 snižoval. Pokles vynaložených peněžních prostředků je spojen především s postupným snižováním personálního stavu policistů, a to jak skutečného, tak také stavu plánovaného Ministerstvem vnitra ČR.

Naopak poměrně vyrovnaný byl v letech 2010 – 2013 objem výdajů vynaložených ve Zlínském kraji na platy občanských zaměstnanců policie. Tento stav souvisí s vyvážeností personálního stavu občanských zaměstnanců policie ve Zlínském kraji.

10.2 Vybrané výdaje spojené se zajištěním činnosti policie

V souvislosti s ekonomickými aspekty řízení činnosti policie ve Zlínském kraji se autor této práce zaměřil rovněž na vybrané výdaje spojené se zajištěním provozu Krajského ředitelství policie Zlínského kraje. Vedle celkových výdajů státního rozpočtu jsou zde blíže analyzovány také výdaje na provoz objektů, zajištění materiálně-technického zabezpečení a provoz automobilního oddělení KŘP Zlínského kraje.

10.2.1 Výdaje vynaložené na provoz objektů KŘP Zlínského kraje

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje provozuje poměrně velké množství objektů, mezi které se řadí nejenom samotná budova KŘP ve Zlíně, ale také budovy, v nichž sídlí vedení, policisté a zaměstnanci územních odborů, obvodních oddělení a policejních stanic, a dále garáže a skladiště. Ve Zlínském kraji se rovněž nachází Výcvikové středisko psů a služebních psů v Dobroticích (ÚO Kroměříž), Rekreační zařízení policie ve Francově Lhotě (ÚO Vsetín), Oddělení služební hipologie v Pozlovicích (ÚO Zlín) a další objekty. (Interní zdroje Policie ČR)

Tab. 9. Výdaje na provoz objektů KŘP Zlínského kraje (2010-2013).

	2010	2011	2012	2013
Energie	19 879 509	18 993 105	20 001 541	18 465 327
Opravy, údržba aj.	16 569 636	11 486 250	4 843 982	7 444 917
Celkové výdaje	36 449 145	30 479 355	24 845 523	25 910 244

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Na zabezpečení provozu objektů KŘP Zlínského kraje bylo v roce 2013 vynaloženo celkem 25 910 244 Kč, přičemž 71,2 % celkových výdajů tvořily mandatorní výdaje na zajištění dodávek elektřiny, tepla, pitné vody a dalších energií. Zbylá částka ve výši 7 444 917 Kč pak byla vynaložena na plánované nebo havarijní opravy a údržbu objektů.

Při srovnání výdajů vynaložených na zajištění provozu objektů v jednotlivých letech lze v posledních čtyřech letech pozorovat pokles výdajů vynaložených na údržbu a opravy budov. Naopak výdaje na energie se dlouhodobě pohybují na úrovni přibližně devatenácti milionů Kč. Nejvyšší částka na provoz objektů KŘP Zlínského kraje byla vynaložena v roce 2010, kdy dosáhla výše 36 449 145 Kč, přičemž výdaje na opravy a údržbu objektů představovaly 45,5 % této částky.

10.2.2 Výdaje vynaložené na materiálně-technické zabezpečení

Mezi materiálně-technické zabezpečení se zařazuje převážná většina pořizovaného movitého majetku, a to jak dlouhodobého, tak krátkodobého, resp. spotřebního. Mezi materiálně-technické zabezpečení policie se řadí např. výstrojní a výzbrojní součástky, osobní ochranné pomůcky policistů a občanských zaměstnanců policie, komunikační a informační zařízení a součástky, vybavení budov, kancelářské potřeby a materiál a další.

Tab. 10. Přehled výdajů na materiálně-technické zabezpečení v Kč (2010-2013).

	2010	2011	2012	2013
Celkové výdaje	10 745 731	9 222 886	12 981 903	12 569 652

Zdroj: Policie ČR, 2014.

Výdaje vynaložené Krajským ředitelstvím policie Zlínského kraje na materiálně technické zabezpečení v letech 2012 – 2013 oproti předcházejícímu období výrazně vzrostly, a to i přesto, že počet policistů ve služebním poměru v tomto období klesl. V roce 2013 dosáhly částky 12 569 652 Kč, což představuje částku o téměř dva miliony korun vyšší, než jaká byla na materiálně-technické zabezpečení vynaložena v roce 2010.

10.2.3 Výdaje vynaložené na provoz automobilního oddělení

Automobilní oddělení Krajského ředitelství policie Zlínského kraje zabezpečuje provoz všech dopravních prostředků, které Policie České republiky na území kraje využívá. Jedná se především o osobní služební vozy označené designem policie, ale také osobní služební vozy v civilním provedení, a dále o užitkové, terénní a speciální automobily a motocykly policie. Součástí automobilního oddělení je také Stanice technické kontroly v Holešově (ÚO Kroměříž). (Interní zdroje Policie ČR)

Tab. 11. Přehled výdajů na provoz automobilního oddělení v Kč (2010-2013).

	2010	2011	2012	2013
Celkové výdaje	15 422 675	15 652 632	15 635 839	16 275 280

Zdroj: Policie ČR, 2014.

V roce 2013 bylo KŘP Zlínského kraje na provoz automobilního oddělení vynaloženo 16 275 280 Kč, což ve srovnání s předcházejícími lety znamenalo výrazný nárůst. Oproti roku předcházejícímu se tyto výdaje zvýšily o 639 441 Kč, oproti roku 2010 pak o více než 852 000 Kč. Objem výdajů na provoz automobilního oddělení tak od vzniku KŘP Zlínského

ho kraje dlouhodobě narůstá, což je pravděpodobně zapříčiněno především růstem cen pohonných hmot.

10.3 Celkové výdaje státního rozpočtu

Tab. 12. Výdaje státního rozpočtu na KŘP Zlínského kraje v Kč (2010-2013).

	2010	2011	2012	2013
Běžné	820 457 270	789 688 760	752 215 530	758 748 140
Kapitálové	43 042 750	19 602 570	40 282 450	31 369 870
Celkové výdaje	863 500 020	809 291 330	792 497 980	790 118 010

Zdroj: MFČR, © 2014.

Celkový objem výdajů vynaložený v roce 2013 na provoz a činnost KŘP Zlínského kraje byl 790 118 010 Kč, přičemž tato částka byla z 96 % tvořena běžnými výdaji spojenými se zajištěním výkonu policejní činnosti na území Zlínského kraje. Celkový objem výdajů vynakládaných ze státního rozpočtu České republiky na KŘP Zlínského kraje má dlouhodobě klesající charakter – od roku 2010 se snížil o více než 73 milionů Kč, což souvisí nejenom se snížením počtu policistů v kraji a s realizováním úsporných opatření v Policii České republiky jako celku, ale také s omezováním výdajů státního rozpočtu zapříčiněného hospodářskou politikou vlády.

11 SHRUTÍ HLAVNÍCH ZÁVĚRŮ PROVEDENÝCH ANALÝZ

V této části bakalářské práce byly shrnuty hlavní závěry provedené analýzy kriminality a personálního řízení činnosti policie, pojmenovány hlavní problémy, a pro jednotlivé územní odbory Krajského ředitelství policie Zlínského kraje rovněž byly specifikovány některé kriminogenní faktory, jimiž mohla být trestná činnost negativně ovlivněna.

11.1 Vyhodnocení analýzy kriminality

Tab. 13. Srovnání zatíženosti ÚO Zlínského kraje kriminalitou (2013).

Jednotka	Index kriminality	Objasněnost (v %)	Počet obyvatel/policista	Počet TČ/policista	Pořadí dle IK
ÚO KM	157,48	61,07	690	10,87	3.
ÚO UH	139,52	52,20	740	10,32	1.
ÚO VS	177,92	51,71	643	11,44	4.
ÚO ZL	152,50	54,22	752	11,47	2.
ZLK	156,49	54,33	490	7,66	..

Zdroj: ČSÚ, © 2014a; Policie ČR, 2014; vlastní zpracování a výpočty.

Na základě analyzovaných údajů, výpočtů a následného srovnání vybraných ukazatelů zatíženosti jednotlivých územních odborů Krajského ředitelství policie Zlínského kraje kriminalitou, bylo stanoveno, že nejvíce zatíženými okresy ve Zlínském kraji jsou okresy Vsetín a Kroměříž. Především v okrese Vsetín výsledky indexu kriminality výrazně překročily krajské průměrné hodnoty a z republikového hlediska tento zařadily mezi regiony s mírně zvýšenou kriminalitou, na rozdíl od zbývajících okresů kraje, které z republikového hlediska trestná činnost zatěžuje nejméně.

11.1.1 Vyhodnocení analýzy kriminality v ÚO Kroměříž

Územní odbor Kroměříž je, z hlediska zatíženosti kriminalitou a s ní spojených dopadů na obyvatelstvo, třetím nejzatíženějším okresem Zlínského kraje. Na třetí příčku je v rámci Zlínského kraje zařazen také z hlediska vytíženosti policistů – na jednoho policistu zde v roce 2013 připadalo 690 obyvatel (tj. o 200 více, než kolik ve stejném roce činil krajský průměr) a téměř jedenáct trestných činů (tj. téměř o čtyři trestné činy více než průměr v kraji).

Z hlediska úspěšnosti objasněnosti kriminality se však ÚO Kroměříž řadí v rámci Zlínského kraje na první příčku. Objasněno zde bylo celkem 61,07 % všech zjištěných trestných činů, přičemž tato hodnota výrazně převyšuje krajský průměr.

Třetí nejvyšší zatíženost kriminalitou v kraji mohla být v tomto okrese ovlivněna poměrně vysokou nezaměstnaností, která zde výrazně překročila průměrné krajské i republikové hodnoty. Kriminalita zde mohla být ovlivněna rovněž poměrně vysokou koncentrací obyvatelstva, které se soustřeďuje především ve městech. Větší migraci osob, a tedy i možných pachatelů trestné činnosti, zde ovlivňuje rovněž fakt, že územím okresu prochází významné dopravní trasy (dálnice spojující Brno s Přerovem a Zlínem a silnice 1. třídy spojující Brno s Uherským Hradištěm, která dále pokračuje k hranicím se Slovenskou republikou). (Zlínský kraj, © 2012)

Především majetková trestná činnost pak mohla být významně ovlivněna poměrně značnou atraktivitou okresu Kroměříž z hlediska cestovního ruchu, která je spojena s velkou koncentrací osob, a to především v letních měsících. Nejvyhledávanějšími turistickými body zájmu jsou v tomto okrese město Kroměříž, jehož zámek a zahrady jsou významnými památkami zařazenými na seznam světového dědictví UNESCO, ale také poutní místo Svatý Hostýn a rekreační obce Rusava a Rajnochovice. (Zlínský kraj, © 2012)

Vysoká koncentrace osob je s cestovním ruchem spojena nejenom v oblasti kultury, ale také v oblasti aktivního trávení volného času – především turistiky, cyklistiky, orientačních a zimních sportů v Hostýnských vrších a v Chříbech. Především ostatní kriminalita v územním odboru Kroměříž může být ovlivněna také přítomností výchovných zařízení pro děti a mládež ve Střílkách, Bystřici pod Hostýnem a na Chvalčově. (Zlínský kraj, © 2012)

11.1.2 Vyhodnocení analýzy kriminality v ÚO Uherské Hradiště

Kriminalitou nejméně zatíženým okresem ve Zlínském kraji, a jedním z vůbec nejbezpečnějších regionů v České republice, je okres Uherské Hradiště. Hodnota indexu kriminality zde činí 139,52, což je o 16,97 méně, než kolik činí krajský průměr. Na jednoho policistu zde připadá 740 obyvatel, což je sice v rámci kraje druhé nejvyšší číslo, ale počet trestných činů připadajících na jednoho policistu zde je pouze 10,32, tedy nejméně v kraji. Úspěšnost objasněnosti kriminality zde v roce 2013 dosáhla 52,20 %, tj. o 2,13 % méně, než kolik činí krajský průměr.

Kriminalitu v územním odboru Uherské Hradiště, která se na celkové trestné činnosti ZLK podílí jen z 21,77 %, pak nejvíce ovlivňuje především zalidněnost, která je druhá nejvyšší v kraji. Především majetková trestná činnost zde mohla být ovlivněna existencí poměrně velké aglomerace měst Uherské Hradiště, Staré Město a Kunovice. Faktorem determinující-

cím kriminalitu může být také přítomnost významných pozemních komunikací směřujících na Slovensko, s čímž je spojena především příhraniční kriminalita. (Zlínský kraj, © 2012)

11.1.3 Příhraniční kriminalita jako lokální problém okresu

Právě příhraniční kriminalita je v okrese Uherské Hradiště významným problémem. Značná část majetkové trestné činnosti, která je v příhraničních obcích okresu páchána, totiž často zůstává neobjasněna, vzhledem k blízkosti státní hranice, kterou pachatelé trestné činnosti mohou poměrně rychle a pohodlně překročit. Vedle majetkové trestné činnosti zatěžují příhraniční obce okresu také přestupky a kriminalita páchaná v dopravě. Typickým příkladem dokládajícím toto tvrzení je obec Strání-Květná, jejíž situací se značně zabývají také média. (Česká televize, © 2013b; Vltava-Labe-Press, © 2013)

Nárůst zatíženosti této obce kriminalitou byl zaznamenáván dlouhodobě od vstupu České republiky do Schengenského prostoru v roce 2007. Na podzim roku 2011 zde proto bylo zřízeno kontaktní místo Policie České republiky se stálou přítomností policistů, díky čemuž došlo k redukci kriminality, ale také ke zvýšení bezpečnosti v oblasti dopravy. O rok později však bylo současně s realizací úsporných opatření v policii toto kontaktní místo zrušeno.

V souvislosti s problematikou kriminality v obci byl autorem této práce kontaktován starosta obce Strání-Květná a poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Ondřej Benešík, se kterým byla problematika trestné činnosti a bezpečnosti života v obci projednána.

Z jeho vyjádření vyplynulo, že problémy s kriminalitou řešil ve svém úřadu po zrušení kontaktního místa policie poměrně často a tedy, že personální zajištění činnosti policie bylo po zrušení přítomnosti policie v obci nedostatečné. Zároveň však zdůraznil, že obec ihned po zrušení kontaktního místa policie začala podnikat kroky k jeho obnovení a vyřešení závažné situace, a od 1. února 2013 začali být v obci Strání znovu pravidelně přítomni policisté, avšak ne 24 hodin denně. Přítomnost policie v obci podle starosty rovněž psychologicky ovlivňuje pocit bezpečí u občanů.

Na dotaz autora práce, zda byla hledána i jiná řešení vedoucí k eliminaci trestné činnosti v obci, starosta odpověděl, že zajištění bezpečnosti je především ústavní povinností státu, a že jedním z uvažovaných řešení bylo například zřízení obecní policie, které však bylo zavrženo, mimo jiné také proto, že možnosti a kompetence strážníků obecní policie nedosahují možností a kompetencí, které má Policie České republiky.

O vyjádření k současnému stavu personálního zajištění činnosti policie v obci byl autorem této práce požádán také vedoucí obvodního oddělení Policie ČR v Bojkovicích, do kterého obec Strání – Květná územně spadá. Vedoucí OOP autorovi práce sdělil, že výkon policejní činnosti zajišťují na policejní stanici ve Strání čtyři policisté, kteří se ve dvojicích nepravidelně střídají na denních a nočních směnách, přičemž těchto směn každý z policistů vykoná 14 – 15 v měsíci. Při současném personálním stavu policistů zařazených na PS Strání tedy Policie České republiky není schopna dostatečně zabezpečit výkon policejních činností, ani prevenci kriminality v této pohraniční oblasti.

11.1.4 Vyhodnocení analýzy kriminality v ÚO Vsetín

Z hlediska zatíženosti kriminalitou se ÚO Vsetín zařadil v rámci Zlínského kraje na poslední, čtvrté místo. Dopady trestné činnosti na obyvatelstvo jsou zde závažnější než jinde nejen ve srovnání s ostatními okresy kraje, ale také vzhledem k České republice. Na jednoho policistu v tomto územním odboru připadá 643 obyvatel a téměř 11,43 trestného činu. Úspěšnost objasněnosti trestné činnosti je zde dlouhodobě nejnižší v kraji – celkem 51,71 % objasněných trestných činů je o 2,59 procentního bodu méně, než kolik činí průměr objasněnosti v kraji.

Kriminalitu v okrese Vsetín ovlivňuje především jeho geografická členitost a rozlehlost, a koncentrace obyvatelstva, od kterých se odvíjejí příležitosti pro páchaní trestné činnosti. Přírodní podmínky zde značně ovlivňují cestovní ruch – velké množství lidí celoročně navštěvuje Beskydy, které se rozkládají na velké části vsetínského okresu, a které nabízejí řadu příležitostí pro turistiku, cyklistiku a zimní sporty.

Vysoká koncentrace lidí je zde zaznamenávána především na Pustevnách, Radhošti a v Rožnově pod Radhoštěm, kde se nachází Valašské muzeum v přírodě. Vysoká koncentrace turistů je zaznamenávána rovněž v rekreační obci Velké Karlovice. Cestovní ruch zde v oblasti páchaní trestné činnosti proto může hrát značnou roli. (Zlínský kraj, © 2012)

Faktorem determinujícím obecně vysokou kriminalitu je v tomto okrese také nezaměstnanost, jejíž hodnota 11,95 % se řadí k nejvyšším v České republice. Problémem je také omezené množství pracovních příležitostí. Majetkovou a zbývající kriminalitu mohou ovlivňovat také významné silniční komunikace vedoucí územím okresu na Slovensko. (Zlínský kraj, © 2012)

11.1.5 Vyhodnocení analýzy kriminality v ÚO Zlín

Okres Zlín je druhým kriminalitou nejméně zatíženým okresem Zlínského kraje, a to i přes poměrně vysokou vytíženost policistů. Na jednoho policistu zde připadá 752 obyvatel a 11,47 trestného činu, což je nejvíce ve Zlínském kraji. Index kriminality vypovídající o dopadech trestné činnosti na obyvatelstvo zde však je nižší než krajský průměr a úspěšnost objasněnosti trestné činnosti 54,33 % pak druhá nejvyšší v kraji.

Kriminalitu v okrese Zlín, který se na celkové trestné činnosti kraje podílí přibližně z jedné třetiny, ovlivňuje především vysoký počet obyvatel, kteří jsou koncentrováni ve městech (např. na území měst Zlína a Otrokovic žije přibližně tolik obyvatel, jako v okrese Kroměříž). Značná koncentrace obyvatel ovlivňuje především majetkovou kriminalitu, která je zde největší v kraji. (Zlínský kraj, © 2012)

Faktorem determinujícím kriminalitu v okrese Zlín je přítomnost řady atraktivních turistických lokalit, především v krajském městě Zlíně, kde se nachází jedinečná funkcionalistická architektura a kde se během celého roku koná řada kulturních akcí, ale turisty vyhledávanými lokalitami jsou také Luhačovice nebo oblast Vizovických vrchů. Trestná činnost pak mohla být ovlivněna také významnou dopravní infrastrukturou, která územím okresu prochází (silnice 1. třídy, rychlostní silnice R 55 nebo významná železniční trať spojující města Olomouc a Břeclav). Po nich se může pohybovat řada pachatelů trestné činnosti. (Zlínský kraj, © 2012)

11.2 Vyhodnocení analýzy personálního stavu policie

Analýzou personálního stavu policistů ve služebním poměru, zajišťujících policejní činnosti ve Zlínském kraji, byl zjištěn dlouhodobý propad skutečného množství policistů oproti plánovanému personálnímu stavu. Trend personálního stavu policistů ve Zlínském kraji je dlouhodobě klesající, k největšímu propadu pak v letech 2010 – 2013 došlo v Územním odboru Vsetín, který je navíc dlouhodobě nejzatíženějším okresem Zlínského kraje.

Nedostatečný personální stav mohl výrazně ovlivnit zvýšení úrovně kriminality ve Zlínském kraji, a to nejenom celkově, což je příklad okresu Vsetín, ale také na úrovni lokální, jako tomu je například v obci Strání – Květná, a to i přesto, že se řadí do jednoho z nejméně kriminalitou zatížených okresů České republiky.

Rozdíly mezi plánovaným počtem stanoveným systemizací a skutečným počtem policistů ve služebním poměru však nejsou problémem pouze ve Zlínském kraji. Problematika se dotýká i ostatních vyšších-územně samosprávných celků a je ovlivňována řadou faktorů, především pak objemem prostředků uvolněných ze státního rozpočtu České republiky na zajištění činnosti policie. I přes trvalý podstatný počet služebních míst se však Zlínský kraj dlouhodobě řadí mezi nejbezpečnější regiony v zemi.

11.3 Souvislost kriminality, personálního stavu a ekonomických aspektů

Tab. 14. Srovnání ekonomických aspektů, kriminality a personálního stavu.

	2010	2011	2012	2013
Celkové výdaje (v Kč)	863 500 020	809 291 330	792 497 980	790 118 010
Index kriminality	159,55	156,29	150,88	156,49
Personální stav	1 302	1 367	1 364	1 210

Zdroj: MFČR, © 2014; Policie ČR, 2014; vlastní zpracování.

Z komparace výsledků úrovně kriminality ve Zlínském kraji, skutečného personálního stavu policistů ve služebním poměru a objemu celkových výdajů vynaložených ze státního rozpočtu České republiky na zajištění policejních činností ve Zlínském kraji nevyplývá přímá souvislost mezi nárůstem nebo poklesem trestné činnosti v závislosti na změně objemů finančních prostředků.

V letech 2010 – 2012 byly celkové výdaje postupně snižovány, zároveň se ale snižovala i zatíženost Zlínského kraje trestnou činností, v letech 2011 a 2012 pak výrazně oproti předcházejícímu stavu. Na základě tohoto poznatku tedy lze stanovit, že objem peněžních prostředků vynaložených na zajištění činnosti Policie České republiky ve Zlínském kraji přímo nesouvisí s úrovní trestné činnosti a jejich dopadů na území a obyvatelstvo kraje.

Jistá souvislost by však mohla existovat mezi úrovní kriminality a skutečným personálním stavem v policii. V letech 2011 – 2012 došlo oproti minulosti ke zvýšení množství policistů ve služebním poměru, přičemž zároveň došlo ke snížení stavu celkové kriminality a ke snížení míry dopadů trestné činnosti na obyvatelstvo a území kraje. Když v roce 2013 došlo k opětovnému poklesu počtu policistů, množství registrovaných trestných činů se zvýšilo a míra dopadů kriminality na obyvatelstvo a území kraje vzrostla.

Aby však tvrzení o souvislosti personálního stavu a úrovně kriminality v kraji bylo relevantnější, bylo by vhodné provádět analýzu kriminality a personálního zajištění činnosti policie za delší časové období.

11.4 Souhrn hlavních zjištění

- Zlínský kraj je nejméně kriminalitou zatíženým regionem České republiky, přičemž dopady trestné činnosti na jeho území a obyvatelstvo tohoto jsou dlouhodobě nízké. Mezi nejbezpečnější kraje je Zlínský kraj řazen také z hlediska absolutního počtu spáchaných trestných činů.
- V roce 2013 zde na deset tisíc obyvatel bylo registrováno pouze 156,49 trestného činu, což je téměř o polovinu méně, než kolik činí republikový průměr. Na celkové kriminalitě České republiky se Zlínský kraj v tomto roce podílel pouze z necelých 3 %.
- Největší podíl na struktuře kriminality měla v roce 2013 ve Zlínském kraji majetková (52,21 %), zbývající (17,92 %) a hospodářská (11,34 %) trestná činnost.
- Objasněnost kriminality ve Zlínském kraji dosáhla v roce 2013 úspěšnosti 54 %, což bylo o téměř 15 % více, než kolik činil republikový průměr. Poměrně vysoká úspěšnost objasněnosti je v kraji zaznamenávána dlouhodobě.
- Kriminalitou nejvíce zatíženým okresem Zlínského kraje je okres Vsetín (index 177,92), přičemž tento stav je pozorován dlouhodobě, na základě hodnot indexu kriminality je navíc řazen mezi okresy s nižší mírou bezpečnosti. Trvale nízká je zde oproti krajskému průměru také úspěšnost objasněnosti trestné činnosti. Následuje okres Kroměříž (index 157,48) a okres Zlín (index 152,50).
- Vůbec nejméně zatíženým okresem kraje je okres Uherské Hradiště, který je, i přes poměrně vysoký počet zde žijících obyvatel, jedním z nejbezpečnějších okresů České republiky (index 139,52). Přesto zde byl identifikován poměrně významný problém příhraniční kriminality, která výrazně ovlivňuje bezpečnost obyvatel pohraniční obce Strání – Květná i jejich majetku.
- Stav kriminality je ve Zlínském kraji ovlivněn řadou faktorů, kterými jsou především míra nezaměstnanosti (krajské hodnoty převyšují republikový průměr cca o 1 %, hodnoty okresů KM a VS pak výrazně více), geografická členitost a rozlehlost některých částí regionu, vysoká atraktivita kraje z hlediska cestovního ruchu, ale také přítomnost významných dopravních uzlů spojujících území České a Slovenské republiky.
- Výkon policejních činností je na území kraje řízen Krajským ředitelstvím policie Zlínského kraje, které sídlí ve Zlíně, a které je rozčleněno do oddělení a odborů.

KŘP Zlínského kraje rovněž řídí řadu útvarů policie a dále se člení do čtyř územních odborů, kterými je řízena policejní činnost v jednotlivých okresech kraje, a do celkem 26 obvodních oddělení policie.

- Policejní činnost je zajištěna policisty ve služebním poměru, kterých zde v roce 2013 bylo 1 200. U personálního stavu policistů byl v letech 2010 – 2013 pozorován klesající trend a značná rozdílnost skutečnosti oproti plánům stanoveným systemizací služebních míst. Nejvíce policistů pak bylo zařazeno v ÚO Zlín (256), následoval ÚO Vsetín (225), ÚO Uherské Hradiště (194) a ÚO Kroměříž (155).
- Ve všech okresech Zlínského kraje došlo u personálního stavu policistů v letech 2010 – 2013 k poklesu, tento byl nejvýraznější v okrese Vsetín, který je navíc kriminalitou nejvíce zatíženým okresem v kraji.
- Výkon především administrativních a technických činností pak v Policii ČR zajišťují občanskí zaměstnanci policie. V roce 2013 jich v KŘP Zlínského kraje bylo zaměstnáno 249, a přestože i zde byl zjištěn podstat, počet občanských zaměstnanců je dlouhodobě vyrovnaný, což svědčí o efektivní organizaci jejich práce.
- Objem finančních prostředků vynakládaných na zajištění činnosti policie ve Zlínském kraji ze státního rozpočtu České republiky se dlouhodobě snižuje, v roce 2013 dosáhla tato částka hodnoty 790 118 010 Kč, což bylo o více než 73 milionů Kč méně, než kolik činil objem peněžních prostředků v roce 2010. Omezovány jsou proto především investiční výdaje.
- Naopak růst byl analyzován v oblasti nákladů spojených se zajištěním činnosti policie Zlínského kraje. Výrazně vzrostly náklady na zabezpečení provozu automobilního oddělení, na materiálně-technické zabezpečení policistů. Snížení nákladů pak bylo zaznamenáno v oblasti provozu budov KŘP a v oblasti personálních výdajů.
- Autorem práce byla nalezena možná souvislost mezi skutečným personálním stavem policistů ve služebním poměru a stavem kriminality ve Zlínském kraji. Tento se měnil přímo úměrně změnám počtu policistů. Naopak mezi stavem kriminality a objemem finančních prostředků vynaložených na zajištění činnosti policie ve Zlínském kraji přímá souvislost nalezena nebyla.

12 NÁVRHY VEDOUcí KE ZLEPŠENí STAVU KRIMINALITY A PERSONÁLNíHO ZAJIŠTĚNí ČINNOSTI POLICIE

V závěrečné, projektové části práce, byly autorem navrženy možnosti zdokonalení hlavních analyzovaných problémů, které by mohly vést ke zlepšení stavu kriminality a personálního zajištění činnosti policie ve Zlínském kraji.

12.1 Projekt navýšení personálního stavu policistů v ÚO Vsetín

Nejzávažnějším problémem, který byl na základě provedených analýz identifikován, je stav kriminality v okrese Vsetín, jehož území a obyvatelstvo je trestnou činností v rámci Zlínského kraje zatíženo vůbec nejvíce, a také z republikového hlediska je řazen mezi okresy s nižší mírou bezpečnosti. Problematikou je zde rovněž dlouhodobě klesající personální stav policistů, který byl v uplynulých letech ve Zlínském kraji nejvýraznější, což má na stavu kriminality v okrese značný vliv. K eliminaci kriminality a ke zlepšení personálního řízení činnosti policie by mohlo vést navýšení personálního stavu policistů, které je rozpracováno v předkládaném projektu.

12.1.1 Název a cíl projektu

Navýšení personálního stavu policistů ve služebním poměru v Územním odboru Vsetín

Projekt je realizován s cílem snížení dopadů trestné činnosti na území a obyvatelstvo okresu Vsetín a za účelem zefektivnění výkonu policejních činností v tomto okrese.

12.1.2 Popis projektu

Na základě výsledků dílčích fází projektu bude v okrese Vsetín navýšen personální stav policistů ve služebním poměru, především pak příslušníků Služby pořádkové policie. Tito policisté budou přiděleni do jednotlivých obvodních oddělení policie, a to podle zatíženosti územních obvodů jednotlivých oddělení, resp. podle úrovně kriminality v katastrálních územích obcí, jež jsou k obvodním oddělením místně příslušné.

12.1.3 Přínos projektu

Navýšení personálního stavu policistů pozitivně ovlivní dopady trestné činnosti na území a obyvatelstvo okresu. Dojde k eliminaci trestné činnosti, což ovlivní také výsledky hodnot výpočtů indexu kriminality. Zároveň dojde ke zlepšení akceschopnosti obvodních oddělení

policie při řešení trestných činů a ke zvýšení míry úspěšnosti při objasňování zjištěné trestné činnosti. Otevřou se rovněž nové příležitosti pro aktivity policie v oblasti prevence kriminality.

Zvýšení počtu policistů v ÚO Vsetín povede rovněž k zefektivnění organizace práce a snížení zatíženosti policistů v jednotlivých obvodních odděleních. Přínosem projektu by v delším časovém horizontu rovněž mohlo být výrazné snížení dopadů kriminality na obyvatelstvo, čímž by se okres Vsetín přiblížil na roveň ostatním okresům Zlínského kraje.

12.1.4 Dílčí fáze projektu

- Vypracování podrobné analýzy kriminality v ÚO Vsetín, a to až do úrovně jednotlivých OOP a policejních stanic, resp. do úrovně katastrálních území obcí okresu, včetně socioekonomické a institucionální analýzy a jejich vyhodnocení.
- Vypracování podrobné analýzy personálního zajištění činnosti policie v ÚO Vsetín a jednotlivých obvodních odděleních policie, včetně analýzy potřeby pracovních sil v ÚO Vsetín a jejich vyhodnocení.
- Vypracování prognózy vývoje kriminality v ÚO Vsetín a prognózy vývoje personálního stavu policistů v tomto ÚO a jejich vyhodnocení.
- Na základě výsledků analýz a prognóz vypracování návrhu změny v systemizaci služebních míst (návrh navýšení personálního stavu) a opatření tohoto návrhu finanční rozvahou.
- Projednání návrhu s Policejním prezídiem České republiky a společné jednání o navýšení objemu finančních prostředků s Ministerstvem vnitra České republiky.

12.1.5 Systém hodnocení úspěšnosti projektu

Úspěšnost a přínos projektu bude hodnotit Policie České republiky, která bude sledovat a vyhodnocovat stav kriminality jak v celém území okresu Vsetín, tak také v jednotlivých obvodních odděleních. Výsledky budou porovnávány se stavem kriminality v období předcházejícím realizaci projektu. Dlouhodobě bude rovněž sledována dynamika kriminality a úroveň zatíženosti obyvatelstva a území okresu.

12.1.6 Rizika projektu

- Vláša České republiky může omezit objem výdajů vynaložených ze státního rozpočtu na zajištění činnosti policie.

- Návrh změny systemizace služebních míst nemusí být Policejním prezídiem ČR podpořen.

12.1.7 Zdroje financování a časová náročnost projektu

- Státní rozpočet České republiky, resp. Ministerstvo vnitra České republiky.
- Dotace a granty z prostředků Evropské unie.

Celkový objem finančních prostředků bude záviset na konečném počtu nových policistů a na jejich zařazení do platových tříd. Zároveň bude záviset na objemu nákladů spojených s materiálně-technickým zabezpečením policistů a na objemu nákladů stanovených identifikací potřeb na vzdělávání a výcvik nových policistů

Předpokládaná časová náročnost: 6 měsíců (příprava projektu), realizace od 1. 1. 2015.

12.2 Projekt vytvoření pracovních míst asistentů prevence kriminality

K eliminaci kriminality v okrese Vsetín by vedle navýšení personálního stavu policistů ve služebním poměru mohlo vést také vytvoření pracovních míst v místní samosprávě – tzv. asistentů prevence kriminality. Projekt zřízení těchto pracovních míst je určen především významným sídlům okresu s velkou koncentrací obyvatel, existencí sociálně-vyloučených lokalit nebo problémů v sociální oblasti. Jedná se tak především o města Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí a Vsetín.

12.2.1 Název a cíl projektu

Asistent prevence kriminality

– zřízení pracovních míst v místní samosprávě obcí okresu Vsetín

Projekt je realizován s cílem eliminace trestné činnosti v rizikových a sociálně vyloučených lokalitách obcí a zároveň za účelem zlepšení sociálního statutu obtížně zaměstnatelných a dlouhodobě nezaměstnaných občanů.

12.2.2 Popis projektu

Na základě výsledků dílčích fází projektu dojde ve vybraných obcích okresu Vsetín ke zřízení pracovních míst asistentů prevence kriminality. Tito zaměstnanci budou působit v rizikových a sociálně vyloučených lokalitách vybraných obcí, kde budou napomáhat při dohledu nad veřejným pořádkem, díky místní znalosti získávat informace o protiprávním jednání a tyto předávat obecní policii nebo Policii České republiky, předcházet vzniku kon-

fliktů uvnitř komunit, případně napomáhat policii při jejich řešení, a předcházet kriminalitě dětí a mládeže v těchto lokalitách.

Pracovní místa budou obsazována obtížně zaměstnatelnými nebo dlouhodobě nezaměstnanými obyvateli rizikových lokalit, přičemž dojde ke zlepšení jejich sociálního statutu, rozšíření jejich znalostí a dovedností, ale také ke zlepšení jejich pracovních návyků.

12.2.3 Přínos projektu

Asistenti prevence kriminality přispějí díky místní znalosti k efektivnější prevenci kriminality v lokalitě, ale také k efektivnímu předcházení některých dalších protiprávních druhů jednání – např. přestupků proti veřejnému pořádku nebo narušování občanského soužití v lokalitě. Dojde ke zlepšení kooperace místní samosprávy, obecní policie a Policie ČR v obcích při řešení konkrétních problémů. Zároveň dojde ke zvýšení respektování policie mezi členy sociálně vyloučené komunity. Výkonem činností asistentů prevence kriminality v okolí škol a v prostorách vyhledávaných za účelem trávení volného času rovněž dojde k zefektivnění prevence kriminality u dětí a mládeže.

U samotných asistentů prevence kriminality dojde k rozvoji jejich kompetencí a zlepšení jejich sociálního postavení ve společnosti. Rozvoj těchto lidských zdrojů bude zabezpečen rozšířením vzdělání (účastí na kurzech pro asistenty prevence kriminality) a osvojením si získaných poznatků v praxi, ale také zlepšením jejich sociálních návyků, nebo zlepšením jejich postavení v rámci komunity.

12.2.4 Dílčí fáze projektu

- Vypracování analýzy kriminality v dotčených obcích okresu, včetně socioekonomické a institucionální analýzy a jejich vyhodnocení.
- Vymezení rizikových a sociálně vyloučených lokalit v obci, včetně identifikace hlavních problémů v těchto lokalitách (ve spolupráci se sociálními odbory obecních úřadů, městskou policií a Policií České republiky).
- Vytvoření profilu pracovního místa asistenta prevence kriminality, vyhotovení popisu práce a přehledu hlavních úkolů při jejím výkonu, stanovení kompetencí a osobnostních předpokladů pro výkon povolání.
- Vytvoření přehledu potřebného vybavení pracovníků a analýza možností a potřeb vzdělávání pracovníků.

- Stanovení potřebného množství asistentů prevence kriminality v jednotlivých rizikových a sociálně vyloučených lokalitách a finanční vyčíslení nákladů na zřízení a udržení těchto pracovních míst

12.2.5 Systém hodnocení úspěšnosti projektu

Úspěšnost projektu budou vyhodnocovat obecní úřady společně s obecní policií a Policií České republiky. Bude sledován vývoj trestné činnosti v rizikových a sociálně vyloučených lokalitách, tento vyhodnocován a srovnáván s obdobím, ve kterém pracovní místa asistentů prevence kriminality nebyla zřízena.

Zároveň budou sledovány a vyhodnocovány jednotlivé aktivity v oblasti předcházení protiprávnímu jednání (např. počet přestupků proti veřejnému pořádku), a také množství konfliktů v lokalitě vyžadující zásah policie, úroveň kriminálního jednání dětí a mladistvých a další faktory.

12.2.6 Rizika projektu

- Pozice asistenta prevence kriminality nebude v rámci komunity uznána a respektována, nedojde tak ani ke zlepšení respektovanosti policistů a strážníků.
- Nalezení vhodného kandidáta na pozici asistenta prevence kriminality může být především v některých lokalitách/komunitách problematické.

12.2.7 Zdroje financování projektu a časová náročnost

- Dotace z Evropského sociálního fondu, Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, prioritní osa Sociální začleňování a boj s chudobou.
- Dotace ze státního rozpočtu České republiky – Ministerstva vnitra ČR, program Úsvit (normativ 100 000 Kč/rok/jedno pracovní místo).
- Rozpočty jednotlivých obcí zapojených do projektu.

Předpokládaná časová náročnost: 4 měsíce (příprava projektu), realizace od 1. 10. 2014.

12.3 Projekt zefektivnění zajištění policejních činností v obci Strání

Dalším významným problémem, který ovlivňuje stav kriminality ve Zlínském kraji a úroveň dopadů trestné činnosti na jeho obyvatelstvo a území, a který byl na základě provedených analýz zjištěn, je dlouhodobá zátěž pohraničních oblastí kraje, především pak v katastru obce Strání – Květná v okrese Uherské Hradiště. Jak vyplynulo z komunikace

mezi autorem práce, starostou obce a vedoucím OOP Bojkovice, do jehož územní působnosti obec spadá, je zde v současné době nedostatečně zajištěna činnost policie, která v obci za současných podmínek (vzhledem k nízkému personálnímu stavu) nemůže být nepřetržitě přítomna, což má negativní dopad na kriminalitu a zajištění bezpečnosti obyvatel obce a jejich majetku.

Ke zdokonalení současného stavu bylo autorem práce navrženo zavedení nepřetržitého provozu Policejní stanice Strání, které by bylo realizováno přesunutím policistů z OOP Bojkovice na tuto policejní stanici, a které je blíže popsáno v předkládaném projektu.

12.3.1 Název a cíl projektu

Zefektivnění řízení činnosti Policie ČR v ÚO Uherské Hradiště – zavedení nepřetržitého provozu PS Strání

Projekt je realizován s cílem zefektivnění zajištění činnosti Policie České republiky v katastrálním území obce Strání – Květná, a za účelem snížení dopadů trestné činnosti na obyvatelstvo obce.

12.3.2 Popis projektu

V rámci projektu bude zavedena stálá přítomnost policistů zajišťujících výkon policejních činností na území, které spadá do působnosti Policejní stanice Strání. Tento stav povede k většímu zajištění bezpečnosti občanů této pohraniční obce a jejich majetku. Nepřetržitá přítomnost policistů rovněž bude mít pozitivní dopad na úroveň kriminality v katastrálním území obce.

Současně se zavedením stálé přítomnosti policistů na policejní stanici v obci dojde ke změně v organizaci výkonu policejní činnosti. Bude zavedena pravidelnost ve střídání denních a nočních služeb, výkon policejní činnosti na každé z nich budou zajišťovat dva policisté. Počet policistů OOP Bojkovice přidělených do PS Strání se zvýší o čtyři na celkem osm policistů. Každý z policistů tak odslouží 14 – 15 směn měsíčně a nedojde tak ke zvýšení jejich zátěže.

12.3.3 Přínos projektu

Zavedením stálé přítomnosti policistů na policejní stanici dojde k zefektivnění akceschopnosti Policie České republiky v obci. Toto zefektivnění se projeví především při vlastním řešení ohlášené trestné činnosti, neboť dojde ke zkrácení dojezdového času hlídky k obě-

tem trestných činů, což umožní rychlejší vyhodnocení situace a pohotovější jednání policie. Stálá přítomnost policie v obci rovněž u občanů ovlivní pocit bezpečí a povede ke zvýšení důvěryhodnosti policie. Bude mít rovněž preventivní přínos. Realizací projektu dojde k eliminaci trestné činnosti a celkovému snížení dopadů kriminality na obyvatele této příhraniční obce.

12.3.4 Dílčí fáze projektu

- Vypracování analýzy kriminality v územním obvodu OOP Bojkovice, včetně socioekonomické analýzy a institucionální analýzy a jejich vyhodnocení.
- Definování rizikových lokalit (těch částí OOP Bojkovice, které jsou nejvíce zatíženy trestnou činností).
- Vypracování analýzy dopadů přesunu čtyř policistů z OOP Bojkovice do PS Strání a vypracování plánu personálního přesunu s ohledem na podmínky a možnosti přesunovaných policistů a jejich vyhodnocení.

12.3.5 Systém hodnocení úspěšnosti projektu

Policie České republiky bude pravidelně jednou měsíčně zpracovávat statistiku trestné činnosti v obci, přičemž výsledky bude porovnávat se stejným obdobím předcházejících let. Na základě dlouhodobého vývoje pak bude stanovena míra přínosu navýšení personálního stavu k eliminaci trestné činnosti v obci.

12.3.6 Rizika projektu

- Po přesunutí policistů z OOP Bojkovice na PS Strání by mohlo dojít k navýšení trestné činnosti ve zbytku územního obvodu tohoto oddělení.

12.3.7 Zdroje financování projektu a časová náročnost

- Státní rozpočet České republiky – Ministerstvo vnitra České republiky

Předpokládaná časová náročnost: 3 měsíce (příprava projektu), realizace od 1. 9. 2014.

ZÁVĚR

I přes svou, v rámci České republiky periferní, a v mnoha ohledech proto nevýhodnou polohu, je Zlínský kraj, v komparaci s ostatními vyššími územně-samosprávnými celky, kriminalitou nejméně zatíženým regionem v zemi. Ačkoliv byl klesající trend kriminality, pozorovaný ve správním obvodu kraje v roce 2013, narušen mírným zvýšením registrovaného počtu trestných činů, dopady trestné činnosti na území a obyvatelstvo jsou dlouhodobě nízké, a objasněnost kriminality naopak dlouhodobě převyšuje republikový průměr.

Vyplývalo to z výsledků analýzy kriminality, která byla autorem provedena v prostoru území Zlínského kraje a jeho okresů, resp. – z hlediska řízení činnosti policie - jednotlivých územních odborů, a jejíž součástí byla vedle kvantitativní stránky, zastoupené statistickým vyhodnocením dat o trestné činnosti a její struktuře a vývoji, rovněž stránka kvalitativní, představovaná hledáním a definováním možných kriminogenních faktorů. Zpracováním předložené analýzy tak byl autorem specifikován aktuální vývoj bezpečnostní situace v kraji, což bylo hlavním cílem této práce.

Vysoká úroveň bezpečnosti obyvatelstva kraje byla zaznamenána i přes výrazný pokles personálního stavu v Policii České republiky a dlouhodobé snižování výdajů státního rozpočtu na zajištění jejího provozu, přestože výdaje policie, především na provoz dopravních prostředků a na zajištění materiálně-technického zabezpečení policistů, trvale narůstají. Tyto skutečnosti vyplývaly z vyhodnocení výsledků analýzy řízení činnosti policie, jejíž zpracování bylo sekundárním cílem bakalářské práce.

Autorem práce zde byly specifikovány dva různé pohledy na pracovně-právní vztahy v policii, personální stav a jeho vývoj, a rovněž organizace řízení policejních složek, která je na území regionu zabezpečena Krajským ředitelstvím policii Zlínského kraje. Rovněž zde byly analyzovány a vyhodnoceny ekonomické aspekty, které jsou s řízením činnosti policie ve Zlínském kraji spojeny.

Na základě výsledků provedených analýz byly definovány hlavní problémy, které mají značné dopady na stav kriminality v kraji, a které by mohly výrazně ovlivnit úroveň bezpečnosti jeho území. Takovým příkladem je především problematika okresu Vsetín, jehož území je kriminalitou dlouhodobě výrazně zatížené, a který je v rámci České republiky dokonce zařazen mezi okresy se sníženou mírou bezpečnosti. V posledních letech zde navíc došlo ke značnému poklesu počtu policistů, čímž byla omezena akceschopnost policie a současný stav zajištění policejních činností tak byl vyhodnocen jako nedostatečný.

Bezpečnost území Zlínského kraje však ovlivňují také lokální problémy, jejichž příkladem je problematika příhraniční kriminality v obci Strání – Květná, a to i přesto, že tato obec se nachází v jednom z nejbezpečnějších okresů České republiky. Nedostatečnost zajištění činnosti policie zde vyplynula nejenom ze značného zájmu médií, ale také z komunikace mezi autorem práce, starostou dotčené obce a vedoucím obvodního oddělení policie, do jehož územní působnosti obec spadá.

V závislosti na definovaných problémech pak byly v praktické řešící části autorem předloženy návrhy projektů, jejichž realizace by mohla vést ke zlepšení zajištění činnosti policie v daných oblastech a ke snížení dopadů trestné činnosti na jejich obyvatelstvo a území.

Opatřením vedoucím ke zdokonalení zajištění a řízení činnosti policie v okrese Vsetín je navýšení personálního stavu, které povede k zefektivnění organizace policejních činností a k eliminaci kriminality na území okresu. K prohloubení spolupráce mezi subjekty veřejné správy a Policie České republiky, k rozšíření aktivit v oblasti prevence kriminality a rovněž ke zvýšení zaměstnanosti a zlepšení sociálního statutu obtížně zaměstnatelných obyvatel pak v tomto okrese povede i předložený projekt tvorby pracovních míst asistentů prevence kriminality. Ke zdokonalení zajištění činnosti policie a ke zmírnění dopadů trestné činnosti na obyvatele pohraničních částí kraje pak povede projekt reorganizace řízení policejní činnosti v OOP Bojkovice.

Předložená bakalářská práce byla zpracována s využitím teoretických znalostí doplněných o nejnovější poznatky dané problematiky, které byly získány studiem zahraničních odborných článků, ale také s využitím praktických zkušeností a dovedností, nabytých při výkonu odborné stáže u Policie České republiky, kterou autor práce absolvoval v roce 2013. Výsledky zjištěné provedenými analýzami, a jejich závěry jsou potom uplatnitelné také v praxi – jednak při zpracování strategických dokumentů, např. koncepcí a programů prevence kriminality, ať už na úrovni Zlínského kraje nebo jednotlivých obcí regionu, jednak také při vymezování rizikových lokalit a plánování aktivit vedoucích k udržení a zlepšení úrovně bezpečnosti regionu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ARMSTRONG, Michael, 2007. *Řízení lidských zdrojů: nejnovější trendy a postupy: 10. vydání*. 1. české vyd. Praha: Grada. 788 s. ISBN 978-80-247-1407-3.

ARMSTRONG, Michael, 2009. *Odměňování pracovníků*. 1. české vyd. Praha: Grada, 442 s. ISBN 978-80-247-2890-2

ČASTORÁL, Zdeněk, 2007. *Ekonomická kriminalita: (z pohledu řízení a správy)*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní. 183 s. ISBN 978-80-86754-83-3.

ČESKÁ TELEVIZE, © 2013a. *Nejvíce trestných činů hlásí střed Brna, nejméně Valašské Klobouky*. [online] Česká televize. [cit. 2014-04-20] Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-brno/zpravy/252892-nejvice-trestnych-cinu-hlasi-stred-brna-nejmene-valasske-klobouky/>

ČESKÁ TELEVIZE, © 2013b. *Policie už nebude hlídat Strání: Pro obyvatele hrůza, pro zloděje ráj*. [online] Česká televize. [cit. 2014-04-24] Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-brno/zpravy/191883-policie-uz-nebude-hlidat-strani-pro-obyvatele-hruza-pro-zlodeje-raj/>

ČESKO, 2003. Zákon č. 361 ze dne 23. září 2003 zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 121, s. 5850-5910. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4205>

ČESKO, 2006. Zákon č. 262 ze dne 21. dubna 2006 zákon zákoník práce. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 84, s. 3146-3241. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4930>

ČESKO, 2008. Zákon č. 273 ze dne 11. srpna 2008 zákon o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 91, s. 4086-4116. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5332>

ČESKO, 2009. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 zákon trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 11, s. 354-461. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>

ČSÚ, © 2014a. *Krajská správa ČSÚ ve Zlíně – Zlínský kraj*. [online] Český statistický úřad. [cit. 2014-04-20] Dostupné z: <http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/kraj>

ČSÚ, © 2014b. *Krajská správa ČSÚ ve Zlíně – okresy Zlínského kraje*. [online] Český statistický úřad. [cit. 2014-04-20] Dostupné z: <http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/okresy>

DIANIŠKA, Gustáv, 2009. *Kriminológia*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 319 s. ISBN 978-80-7380-198-4.

DVOŘÁKOVÁ, Zuzana, 2004. *Slovník pojmů k řízení lidských zdrojů*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, xxx, 157 s. ISBN 80-7179-468-6.

DVOŘÁKOVÁ, Zuzana, 2012. *Řízení lidských zdrojů*. Vyd. 1. V Praze: C. H. Beck, xxvi, 559 s. ISBN 978-80-7400-347-9.

EVANS, Karen, 2011. *Crime prevention: A critical introduction*. 1st ed. London: Sage Publications. 224 p. ISBN 978-1-84787-067-4.

FRYŠTÁK, Marek, 2007. *Hospodářská kriminalita z pohledu teorie a praxe*. Praha: KEY Publishing. 205 s. ISBN 978-80-87134-34-4.

HAUFF, Sven et al., 2011. *HRM and the use of personnel services: An empirical analysis of German firms*. International Journal of Manpower. Issue 32(4), 394-409. ISSN 0143-7720.

HOLCR, Květoň, 2009. *Kriminologie*. Vyd. 1. Praha: Leges. 190 s. ISBN 978-80-87212-27-1.

HZS ČR, © 2010. *Koncepce vzdělávání HZS ČR na roky 2011 – 2016 s výhledem do roku 2020*. [online] Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. [cit. 2014-02-27] Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/koncepce-vzdelavani-hzs-pdf.aspx>

CHMELÍK, Jan, 2003. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 201 s., [4] s. obr. příl. ISBN 8071787396.

IONESCU, Luminita, 2012. *Money Laundering Directives and Corruption in the European Union*. Contemporary Readings in Law and Social Justice. Issue 4(2), 562-566. ISSN 1948-9137.

KLEIBL, Jiří, Zuzana DVOŘÁKOVÁ a Bořivoj ŠUBRT, 2001. *Řízení lidských zdrojů*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, xvii, 264 s. ISBN 8071793892.

KOCOUREK, Jiří, 2007. *Odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, viii, 132 s. ISBN 978-80-7179-615-2.

KOVÁŘ, Petr, 2008. *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha: Maxdorf. 292 s. ISBN 978-80-7345-161-5.

KOUBEK, Josef, 2007. *Řízení lidských zdrojů: základy moderní personalistiky*. 4. rozš. a dopl. vyd. Praha: Management Press. 399 s. ISBN 978-80-7261-168-3.

KUCHTA, Josef a Helena VÁLKOVÁ, 2005. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck. 544 s. ISBN 8071798134.

MACDONALD, Ziggy, 2002. *Official Crime Statistics: Their Use and Interpretation*. The Economic Journal. Issue **112**(477), F85-F116. ISSN 1468-0297.

MADLIAK, Jozef, 2009. *Prevencia kriminality*. 1. vyd. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažerstva. 224 s. ISBN 978-80-89282-26-4.

MAFRA, © 2013. *Zloději jsou drzejší, přesto je Zlínský kraj nejbezpečnější na Moravě*. [online] MAFRA, a.s. [cit. 2014-04-20] Dostupné také z: http://zlin.idnes.cz/pocet-yloupani-do-domu-a-bytu-je-ve-zlinskem-kraji-nejnizsi-na-morave-liw-/zlin-zpravy.aspx?c=A130405_1913083_zlin-zpravy_ppr

MATHIS, Robert L. a John Harold JACKSON, 2012. *Human resource management: Essential perspectives*. 6th ed. Mason: South-Western Cengage Learning, xv, 265 s. ISBN 0538481706.

MVČR, © 2010. *Republikový výbor pro prevenci kriminality*. [online] Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 2014-02-11] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/rvppk-republikovy-vybor-pro-prevenci-kriminality.aspx>

MFČR, © 2014. *Rozpočet Krajského ředitelství policie Zlínského kraje*. [online] Ministerstvo financí České republiky. [cit. 2014-04-20] Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2013/statni-rozpocet/oss-sf/72052767>

NOVOTNÝ, Oto a Josef ZAPLETAL, 2008. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI. 527 s. ISBN 978-80-7357-377-5.

NOVOTNÝ, Oto et al., 2010. *Trestní právo hmotné: Obecná část*. 6. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. 584 s. ISBN 978-80-7357-509-0.

PALÁN, Zdeněk, 2002. *Lidské zdroje: výkladový slovník: výchova, vzdělávání, péče, řízení*. Vyd. 1. Praha: Academia. 280 s. ISBN 8020009507.

POLICIE ČR, © 2010a. *Služba kriminální policie a vyšetřování*. [online] Policie České republiky. [cit. 2014-01-29] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-clanky-sluzba-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>

POLICIE ČR, © 2010b. *Policejní vzdělávání*. [online] Policie České republiky. [cit. 2014-02-27] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policejni-vzdelavani.aspx>

POLICIE ČR, © 2010c. *Služební příjem, výsluhové nároky a další sociální výhody*. [online] Policie České republiky. [cit. 2014-02-27] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/sluzebni-prijem-vysluhove-naroky-a-dalsi-socialni-vyhody.aspx>

POLICIE ČR, © 2014a. *Povinně zveřejňované informace*. [online] Policie České republiky. [cit. 2014-04-20] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/povinne-zverejnovane-informace-136591.aspx>

POLICIE ČR, © 2014b. *Krajské ředitelství policie Zlínského kraje*. [online] Policie České republiky. [cit. 2014-04-08] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-krajske-reditelstvi-policie-zlinskeho-kraje-528738.aspx>

SINGH, Rohan a Madhumita MOHANTY, 2012. *Impact of Training Practises on Employee Productivity: A Comparative Study*. Interscience Management Review. Issue 2(2), 87-92. ISSN 2231-1513.

SVATOŠ, Roman, 2012. *Kriminologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.

ŠIKÝŘ, Martin, 2012. *Personalistika pro manažery a personalisty*. 1. vyd. Praha: Grada, 207 s. ISBN 978-80-247-4151-2.

TOMÁŠEK, Jan, 2010. *Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin*. Vyd. 1. Praha: Grada. 214 s. ISBN 978-80-247-2982-4.

ZOUBKOVÁ, Ivana, 2011. *Kriminologický slovník*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 251 s. ISBN 978-80-7380-312-4.

Zlínský kraj, © 2012. *Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012 – 2016*. [online] Zlínský kraj. [cit. 2014-04-20] Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docs/clanky/dokumenty/4178/koncepce-prevence-kriminality2012-web-zk.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
HZS	Hasičský záchranný sbor
IK	index kriminality
km ²	kilometr čtvereční
KM	Kroměříž
KŘP	Krajské ředitelství policie
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
mil.	milion
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
OOP	Obvodní oddělení policie
PČR	Policie České republiky
PS	policejní stanice
Sb.	Sbírka zákonů České republiky
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
TČ	trestný čin
tj.	to jest
UH	Uherské Hradiště
ÚO	Územní odbor
VS	Vsetín
ZL	Zlín
ZLK	Zlínský kraj

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Znak Policie České republiky.</i>	34
<i>Obr. 2. Administrativní mapa Zlínského kraje.</i>	37
<i>Obr. 3. Skladba kriminality ve Zlínském kraji v % (2013).</i>	39
<i>Obr. 4. Zatíženost Zlínského kraje kriminalitou (2010 – 2013).</i>	41
<i>Obr. 5. Vývoj celkové kriminality ve Zlínském kraji (2010-2013).</i>	41
<i>Obr. 6. Škody podle druhů kriminality v ZLK v mil. Kč (2013).</i>	42
<i>Obr. 7. Organizační členění ÚO Kroměříž.</i>	43
<i>Obr. 8. Zatíženost ÚO Kroměříž kriminalitou (2010-2013).</i>	45
<i>Obr. 9. Vývoj celkové kriminality v ÚO Kroměříž (2010-2013).</i>	46
<i>Obr. 10. Celkové škody podle druhů kriminality v ÚO KM v % (2013).</i>	46
<i>Obr. 11. Organizační členění ÚO Uherské Hradiště.</i>	47
<i>Obr. 12. Zatíženost ÚO Uherské Hradiště kriminalitou (2010-2013).</i>	49
<i>Obr. 13. Vývoj celkové kriminality v ÚO UH (2010-2013).</i>	50
<i>Obr. 14. Celkové škody podle druhů kriminality v ÚO UH v % (2013).</i>	50
<i>Obr. 15. Organizační členění ÚO Vsetín.</i>	51
<i>Obr. 16. Zatíženost ÚO Vsetín kriminalitou (2010-2013).</i>	53
<i>Obr. 17. Vývoj celkové kriminality v ÚO Vsetín (2010-2013).</i>	53
<i>Obr. 18. Celkové škody podle druhů kriminality v ÚO VS v % (2013).</i>	54
<i>Obr. 19. Organizační členění ÚO Zlín.</i>	55
<i>Obr. 20. Zatíženost ÚO Zlín kriminalitou (2010-2013).</i>	57
<i>Obr. 21. Vývoj celkové kriminality v ÚO Zlín (2010-2013).</i>	57
<i>Obr. 22. Celkové škody podle druhu kriminality v ÚO ZL v % (2013).</i>	58
<i>Obr. 23. Vývoj počtu příslušníků policie v ZLK (2010-2013).</i>	60
<i>Obr. 24. Vývoj počtu občanských zaměstnanců v ZLK (2010-2013).</i>	61
<i>Obr. 25. Vývoj počtu policistů v ÚO KŘP ZLK (2010-2013).</i>	61
<i>Obr. 26. Vývoj počtu občanských zaměstnanců policie (2010-2013).</i>	62

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Skladba zjištěné kriminality v ČR a ZLK (2013).</i>	38
<i>Tab. 2. Objasněnost kriminality v ČR a ZLK (2013).</i>	39
<i>Tab. 3. Pořadí krajů podle zatíženosti kriminalitou (2013).</i>	40
<i>Tab. 4. Stav a objasněnost kriminality v ÚO Kroměříž (2013).</i>	44
<i>Tab. 5. Stav a objasněnost kriminality v ÚO Uherské Hradiště (2013).</i>	48
<i>Tab. 6. Stav a objasněnost kriminality v ÚO Vsetín (2013).</i>	52
<i>Tab. 7. Stav a objasněnost kriminality v ÚO Zlín (2013).</i>	56
<i>Tab. 8. Platy občanských zaměstnanců a policistů v ZLK v Kč (2010-2013).</i>	64
<i>Tab. 9. Výdaje na provoz objektů KŘP Zlínského kraje (2010-2013).</i>	65
<i>Tab. 10. Přehled výdajů na materiálně-technické zabezpečení v Kč (2010-2013).</i>	66
<i>Tab. 11. Přehled výdajů na provoz automobilního oddělení v Kč (2010-2013).</i>	66
<i>Tab. 12. Výdaje státního rozpočtu na KŘP Zlínského kraje v Kč (2010-2013).</i>	67
<i>Tab. 13. Srovnání zatíženosti ÚO Zlínského kraje kriminalitou (2013).</i>	68
<i>Tab. 14. Srovnání ekonomických aspektů, kriminality a personálního stavu.</i>	73